

Міністерство освіти і науки України

Регіональні ради професійної освіти в Україні. Пропозиція Методичних рекомендацій щодо їх організації і функціонування

**(РОБОЧИЙ ДОКУМЕНТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ)
-жовтень 2017-**

ПРОЕКТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Зміст

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ТА ВСТУПНІ ЗАУВАЖЕННЯ ЩОДО РЕКОМЕНДАЦІЙ	5
ЧАСТИНА 1 – Пропозиція стосовно регулятивних та методичних рекомендацій щодо регіональних рад професійної освіти в Україні.....	8
1. Основні регулятивні норми, що впорядковують діяльність регіональних рад професійної освіти	8
2. Склад регіональних рад професійної освіти	12
3. Повноваження регіональних рад професійної освіти.....	17
4. Управління системою професійної освіти та ринком праці у регіоні. Партнерства регіональних рад професійної освіти.....	18
5. Регіональні ради професійної освіти – власність та фінансування	19
6. Принципи ефективного управління регіональними радами професійної освіти – принципи та регламент роботи	21
Додаток до Частини 1	25
ЧАСТИНА II - ПОЛІТИКИ ТА ПРАКТИКИ У КРАЇНАХ-ЧЛЕНАХ ЄС ТА КРАЇНАХ-ПАРТНЕРАХ ЄФО	26
1. Вступ	26
2. Міжнародні практики у сфері політики ПОН. Огляди країн.....	27
Казахстан	27
Франція.....	27
Італія	28
Словаччина	28
3. Вибрані аспекти практик регіональних рад ПОН країн-членів ЄС та країн-партнерів ЄФО у сфері політики в галузі ПОН.....	28
4. Основні результати роботи регіональних рад ПОН	34
5. Приклади структурної будови нормативних положень, що регулюють діяльність регіональних рад ПОН	35
Італія (регіон Калабрія)	35
Франція (регіон Рона-Альпи).....	35
Франція (Пеї-де-ла-Луар).....	36
6. Висновки та рекомендації для України.....	36
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА.....	40
Загальні	40
Україна.....	40
Казахстан.....	40
Франція.....	41
Італія	41
Словаччина	41

Приклади і таблиці

Приклад 1: Напрацювання генерального плану розвитку професійної освіти у регіоні (2019–2021 рр.)	10
Приклад 2: Розробка набору принципів для реалізації політики щодо забезпечення якості з метою підтримки результато-орієнтованого підходу до роботи регіональних рад професійної освіти	12
Приклад 3: Координування публікації відкритих рішень під керівництвом голови регіональної ради професійної освіти	14
Приклад 4: Довідка щодо компетентностей, якими повинні володіти члени регіональної ради професійної освіти для виконання представницької ролі та ролі, пов'язаної з формулюванням стратегії розвитку	15
Приклад 5: Публікація технічного завдання (ТЗ) з метою залучення експертів для підтримки діяльності регіональних рад професійної освіти	17
Приклад 6: Пропозиція щодо нормативно-правового акту стосовно якісної підготовки робітничих кадрів у регіоні	18
Приклад 7: Пропозиція щодо угоди про співпрацю між регіональною радою професійної освіти та галузевими асоціаціями регіону	19
Приклад 8: Розроблення акту для представлення фінансових показників, пов'язаних з діяльністю регіональних рад професійної освіти	20
Приклад 9: Довідка стосовно процесу громадських консультацій під керівництвом регіональних рад професійної освіти та у співпраці з іншими зацікавленими сторонами	22
Приклад 10: Основні інгредієнти для укладання та узгодження річного звіту про діяльність регіональних рад професійної освіти	23
Приклад 11: Перелік основних питань стосовно створення відкритої бази документів та ресурсів регіональної ради професійної освіти	24
Таблиця 1. Основні регулятивні норми, що впорядковують діяльність регіональних рад ПОН	28
Таблиця 1.1. Правовий статус	28
Таблиця 1.2. Характер, місія та повноваження регіональних рад ПОН	29
Таблиця 1.3. Фінансування регіональних рад ПОН	30
Таблиця 2. Склад регіональних рад ПОН	30
Таблиця 2.1. Члени	30
Таблиця 2.2. Радники та інші види членів. Призначення членів, кваліфікаційні вимоги, обов'язки та права	31
Таблиця 2.3. Типи комітетів або комісій. Назви, склад, функції, основні напрямки діяльності	32
Таблиця 2.4. Секретаріат (формування, структура, функції)	32
Таблиця 3. Система управління ПОН та ринком праці. Партнерства регіональних рад ПОН	32

Таблиця 4. Ефективне управління регіональних рад ПОН – принципи та регламент роботи	33
Таблиця 4.1. Застосування принципів належного управління. Політика прозорості, підзвітності та недопущення корупції	33
Таблиця 4.2. Типи та способи винесення рішень	33
Таблиця 5. Критичні аспекти та проблемні питання	34
Таблиця 6. Результати роботи регіональних рад ПОН	35

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ТА ВСТУПНІ ЗАУВАЖЕННЯ ЩОДО РЕКОМЕНДАЦІЙ

Ця Пропозиція регулятивних та методичних рекомендацій щодо ефективного впровадження та роботи регіональних рад професійної освіти в Україні (далі – Рекомендації) розробляється в рамках проекту «Національний та міжнародний досвід для розроблення організаційних та функціональних методичних рекомендацій для врегулювання статусу та провадження повноважень та операційної діяльності регіональних рад професійної освіти в Україні», який реалізується за підтримки Європейського фонду освіти (ЄФО).

Рекомендації є ще одним, додатковим результатом плідної співпраці між ЄФО та Міністерством освіти і науки України (МОН), яка набула особливого значення, починаючи з 2016 року, та в рамках якої розглядаються питання впровадження реформ, необхідних для побудови актуальної та привабливої децентралізованої системи професійної освіти і навчання (ПОН). Починаючи з 2015 року, система ПОН в Україні була одним з пріоритетних напрямків політичної, адміністративної та фінансової децентралізації у країні. Це створює багато викликів та стимулів для нової системи ПОН в Україні, яка сьогодні формується.

Ці питання вже піддавалися докладному аналізу у підготовленій ЄФО та МОН «Зеленій книзі» ⁽¹⁾ і набули широкого визнання серед високопосадовців та практиків під час політичного форуму, що відбувся у квітні цього року ⁽²⁾. На додачу до інших національних, міжнародних джерел та джерел ЄФО, цей документ також ґрунтується на висновках, зроблених за результатами дев'яти напівструктурованих співбесід з деякими членами регіональних рад професійної освіти з трьох українських регіонів (м. Києва, Львівської та Рівненської областей). У Рекомендаціях враховано ці висновки, так само як і висновки тематичних робочого обговорення щодо можливих функцій регіональних рад професійної освіти в Україні, що відбулося у Львівській області (14 червня 2017 року).

Цей документ складається з двох частин. Перший розділ – це пропозиція щодо основних інгредієнтів, необхідних для підготовки правових норм щодо регіональних рад професійної освіти та для організації роботи цих рад (та їх членів). У цьому розділі також наводяться деякі конкретні приклади щодо спільної роботи над впровадженням такої нормативної бази для подальшої організації та активізації динамічної роботи регіональних рад ПОН в Україні. У другій частині наводиться перехресний аналіз практик країн-членів ЄС та країн-партнерів ЄФО (Франції, Італії, Словаччини та Казахстану), які могло б бути цікаво вивчити та обговорити їхні переваги і недоліки для врахування під час обговорень доцільних рішень в українському контексті.

На сьогодні, існує дві основні площини децентралізації ПОН в Україні: фінансова та організаційна ⁽³⁾. Фінансова площина децентралізації ПОН здебільшого орієнтована на передачу обов'язків та повноважень щодо фінансування мережі закладів професійної освіти на регіональний рівень через місцеві бюджети (обласні та міст обласного значення).

Фінансова площина доповнюється організаційною складовою децентралізації ПОН. Це означає, що місцева влада відповідає не лише за належне фінансування існуючої мережі закладів ПОН регіону (яка, згідно з останніми документами, що були складені з метою аналізу нинішнього стану справ в Україні, є застарілою, неефективною та часто не

⁽¹⁾ Доступно за посиланням: http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/VET_decentralisation_Ukraine_Green_Paper

⁽²⁾ Політичний форум високого рівня на тему децентралізації ПТО в Україні (Київ, 3–4 квітня 2017 року)

⁽³⁾ З точки зору багаторівневого управління ПОН, ці площини пов'язані зі здібностями, необхідними для ефективної інституційної, інформаційної та фінансової децентралізації.

зорієнтованою на потреби місцевого ринку праці), але й за ефективне управління цією мережею ⁽⁴⁾.

В межах організаційної площини децентралізації професійної освіти на управління системою фінансування ПОН додатково впливають декілька чинників. Цими чинниками є, зокрема, оптимізація регіональної мережі закладів ПОН, питання володіння майном, формування та розподілення регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів, розробка сучасних освітніх та професійних стандартів (на навчальних планів), пристосованих до потреб місцевого ринку праці, формування державно-приватних партнерств для розвитку ПОН (тощо).

Ці зазначені вище чинники (і не лише вони) могли б сформувати поняття ефективного багаторівневого управління мережею ПОН у регіоні, центральною частиною якого повинні бути конкретні механізми, створені для належного прийняття рішень у системі управління ПОН на місцевому рівні – а саме регіональні ради професійної освіти.

Для України регіональні ради професійної освіти є відносно новими механізмами. Перша згадка про них з'явилася у проекті Закону «Про професійну освіту», що був представлений урядом в жовтні 2015 року. У ньому вони називалися «регіональними радами стейкхолдерів професійної освіти» ⁽⁵⁾. Подальша розробка цього законопроекту відкладалася до прийняття Закону України «Про освіту» (вересень 2017 року), а тепер робота над ним продовжується.

Їхня нинішня назва – регіональні ради професійної освіти – походить з листа Міністерства освіти і науки України до обласних державних адміністрацій (квітень 2016 року), який містив широкі, проте стислі настанови щодо створення та основних функцій таких регіональних рад. Пропонувалося, щоб місцеві (обласні) державні адміністрації створювали їх як консультативні органи на підставі Закону України «Про місцеві державні адміністрації» ⁽⁶⁾.

Основним завданням рад, як пропонувалося у тому листі, повинно було стати *«...ухвалення рішень щодо реалізації освітньої політики відповідної адміністративно-територіальної одиниці (одиниць), зокрема що стосується змін у мережі закладів професійно-технічної освіти, обсягів їх фінансування, спрямування та фінансування освіти і навчання кваліфікованих кадрів професійно-технічними навчальними закладами...»*.

Регіональні ради професійної освіти поступово створюються по всій країні, а їх діяльність, більшою чи меншою мірою, перебуває на відносно початковому етапі. Саме у цьому контексті і з'явилася необхідність підготовки додаткових рекомендацій для визначення місії, складу, сфери повноважень, можливого підходу до функцій, робочих процедур та принципів ефективного управління рад професійної освіти.

Враховуючи вищезазначене, метою цих організаційних та функціональних методичних рекомендацій (*робочий документ для обговорення*) є сприяти побудові взаємного діалогу, спільного розуміння, більшої ясності та, сподіваємось, належного консенсусу серед зацікавлених сторін у сфері професійної освіти і навчання України щодо дієвих ролей, які у майбутньому повинні відігравати ці органи, а також щодо результатів їхньої роботи у сфері політики в галузі професійної освіти і навчання.

Крім того, маємо скромний задум, щоб ці рекомендації також були корисні як *дидактичний* робочий інструмент для наповнення обговорень та впровадження подальших нормативних

⁽⁴⁾ Децентралізація професійно-технічної освіти (ПТО) в Україні – поштовх до дій, 2017

⁽⁵⁾ Проект Закон України «Про професійну освіту», реєстраційний № 3231 від 6 жовтня 2015 року (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56697)

⁽⁶⁾ Закон України «Про місцеві державні адміністрації» № 20-21, 1999 рік, (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>)

актів, інституційних стандартів, критеріїв результативності та, можливо, необхідних здібностей, що будуть потрібні цим регіональним органам та їхнім членам для співпраці з національним рівнем та іншими місцевими та міжнародними зацікавленими сторонами ПОН.

Це пов'язано з тим, що, в принципі, регіональні ради професійної освіти повинні будуть відігравати ключову роль у покращенні як організаційних, так і фінансових аспектів децентралізації ПОН в Україні протягом найближчих років.

ПРОЕКТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

ЧАСТИНА 1 – ПРОПОЗИЦІЯ СТОСОВНО РЕГУЛЯТИВНИХ ТА МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО РЕГІОНАЛЬНИХ РАД ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

1. Основні регулятивні норми, що впорядковують діяльність регіональних рад професійної освіти

1.1 Загальні положення

- 1.1.1 Регіональна рада професійної освіти (далі - регіональна рада ПО у відповідних відмінках) є консультативно-дорадчим органом, який має бути утвореним обласною державною адміністрацією відповідно до положень Законів України "Про професійно-технічну освіту", "Про місцеві державні адміністрації".
- 1.1.2 Основними завданнями регіональної ради ПО є: 1) обговорення шляхів та пріоритетів розвитку мережі ПТО в області з широким колом зацікавлених сторін, а також 2) формування та подання рекомендацій щодо впровадження політики ПТО в області, зокрема стосовно змін мережі професійно-технічних навчальних закладів, обсягів їх фінансування, напрямків та фінансування навчання та підготовки кваліфікованих працівників закладами професійно-технічної освіти.
- 1.1.3 Необхідно розробити відповідний нормативний акт Кабінету Міністрів України з попередньою назвою "Про типові Положення регіональної ради професійної освіти". Цей документ повинен описувати всі технічні аспекти та процедури діяльності регіональної ради ПО.

1.2 Природа, місія регіональної Ради професійної освіти

- 1.2.1 Природа регіональних рад професійної освіти виходить з загальної політики децентралізації в Україні, яку впроваджує український уряд. Одним із головних наслідків реалізації такої політики у сфері професійно-технічної освіти є перенесення фінансування системи ПТО на рівень областей та міст обласного підпорядкування. Слід відмітити, що спеціального положення, присвяченого механізмам координації діяльності регіональних рад професійної освіти з районним рівнем управління, а також з органами місцевого самоврядування немає.
- 1.2.2 Наразі жодна інша функція управління ПТО (створення мережі регіональних професійно-технічних навчальних закладів, призначення керівників навчальних закладів, управління майном тощо) не передана на місцевий рівень. Це спричинило багато непорозумінь між Міністерством освіти і науки України (МОН), регіональними органами влади та закладами професійно-технічної освіти, особливо у 2016 році. Подальша передача повноважень у сфері управління ПТО очікується з прийняттям нового Закону України "Про професійну освіту".
- 1.2.3 Передача повноважень щодо розвитку та підтримки регіональної (обласної) мережі закладів професійно-технічної освіти з центрального на місцевий рівень управління призвела, зокрема, до необхідності створення консультативних органів, які складаються з представників різних зацікавлених сторін. Такі органи мають надавати консультації місцевим органам влади щодо шляхів розвитку регіональної системи ПТО та поділяти відповідальність за рішення місцевих органів влади у цій сфері.

1.3 Мандат регіональної ради професійної освіти:

- 1.3.1 Регіональна рада професійної освіти утворюється як консультативно-дорадчий орган насамперед для місцевих державних адміністрацій та інших зацікавлених сторін щодо відповідних питань функціонування регіональної системи ПТО в області.
- 1.3.2 Регіональні ради ПО були задумані як багатосторонні платформи, на яких повинні бути представлені інтереси принаймні п'яти категорій зацікавлених сторін: обласна державна адміністрація, обласна рада, об'єднання роботодавців та профспілок, які діють на регіональному рівні та регіональні професійно-технічні навчальні заклади та /або їх асоціації.
- 1.3.3 Така багатостороння платформа, серед інших цілей, повинна започаткувати і підтримувати широкий соціальний діалог (не лише між профспілками та представниками роботодавців) для розробки, прийняття та реалізації політики у сфері розвитку професійної підготовки на регіональному рівні для забезпечення регіонального ринку праці фахівцями з відповідними навичками та знаннями.
- 1.3.4 Передбачається, що всі зацікавлені сторони матимуть однакове представництво в структурі регіональної ради ПО.
- 1.3.5 Регіональні ради ПО повинні здійснювати свою роботу в тісній співпраці з обласною державною адміністрацією та обласною радою, а також з представницькими органами нижчого адміністративного рівня – район - , а з 2019 р. - об'єднаними територіальними громадами).
- 1.3.6 У поточній діяльності можуть виникнути проблеми, вирішення яких вимагатимуть тісної співпраці з центральними органами виконавчої влади (міністерствами, агентствами), але перелік таких органів та питань, які потребують такої співпраці, буде встановлений після остаточного визначення функцій регіональних рад ПО.
- 1.3.7 Регіональні ради ПО є колегіальними органами з орієнтовною кількістю членів від 20 до 25. Відповідно, усі зацікавлені сторони, які мають право бути представлені у структурі регіональної ради ПО, мають бути представлені рівною кількістю своїх представників (див. п.1.3.2).
- 1.3.8 Через те, що регіональні ради ПО є достатньо великими з точки зору кількості членів, пропонується мати наступні організаційні та функціональні структури:
- 1.3.8.1 Організаційна структура:
- *Голова* - призначений або обраний член регіональної ради ПО, який представляє Раду, підписує рішення та координує роботу Ради;
 - *Президія* (умовна назва) - орган, який би також включав у себе рівну (але меншу, наприклад, по одному представнику від кожної зацікавленої сторони) кількість представників зацікавлених сторін, яка б координувала діяльність регіональної ради ПО між її засіданнями та
 - *Секретаріат* - технічний орган, мета якого є допомога членам регіональної ради ПО виконувати свої обов'язки належним чином.
- 1.3.8.2 Функціональна структура:
- *Постійні комітети* (можуть бути передбачені у Регламенті регіональної ради ПО), наприклад: щодо регіонального замовлення навчання та підготовки кваліфікованих працівників, моніторингу ефективності регіональної мережі ПТО (можуть бути інші комітети, які можуть бути створені відповідно до рішення членів Ради) та
 - *робочі групи*, які матимуть тимчасову основу їх функціонування та будуть створені відповідно до рішення регіональної ради ПО.
- 1.3.9 Як було зазначено вище, однією з найважливіших завдань регіональних рад ПО є координація та узгодження позицій основних зацікавлених сторін, які мають інтерес у належному функціонуванні регіональної системи ПТО як соціально-економічного чинника розвитку регіону. Це завдання регіональних рад ПО

повинно реалізовуватися за допомогою основних функцій, перелік яких перелічений у розділі 3 цього Керівництва. Підхід, який слід використовувати для реалізації такого завдання регіональною радою ПО, це діалог, який, наприклад, є дуже ефективним для визначення пріоритетів розвитку професійних навичок між уповноваженими державними органами та приватним сектором.

- 1.3.10 Додатково до визначених функцій, ще одним важливим завданням регіональних рад ПО є напрацювання спільної позиції всіх (або більшості) зацікавлених сторін з основних аспектів розвитку регіональної мережі ПТО. В цьому плані важливою є модель прийняття рішень регіональною радою ПО - більшість чи консенсус. Обидві моделі мають свої позитивні та негативні сторони.
- 1.3.11 Питання відповідальності регіональних рад ПО є відкритим питанням. Існує кілька вимірів відповідальності регіональних рад ПО. Перший вимір - це відповідальність перед зацікавленими сторонами, представники яких формують структуру регіональних рад ПО. Також необхідно виділити особисту відповідальність кожного представника перед стороною, яка делегувала його до складу. Іншим виміром відповідальності регіональних рад ПО може бути відповідальність перед регіональною спільнотою. Тут також слід враховувати такі аспекти, як ефективність роботи регіональних рад ПО продуктивність та період їх діяльності.

Приклад 1: Напрацювання генерального плану розвитку професійної освіти у регіоні (2019–2021 рр.)	
Мета	<i>Провести стратегічне планування, спрямоване на перетворення ролі професійної освіти та професійної підготовки на основний фактор сприяння соціального, економічного та регіонального розвитку для розвитку інновацій, підприємництва та розширення можливостей працевлаштування молоді та дорослого населення в регіоні</i>
Завдання	▪ Аналіз політичного, законодавчого та соціально-економічного контексту ПТО у регіоні у порівнянні з загальнонаціональним та міжнародним сценаріями, що мають відношення до України ▪ Визначити як стратегічні, так і оперативні напрямки діяльності, навколо яких політика ПТО буде підтримувати розвиток системи для вирішення ключових регіональних проблем та досягнення національних цілей у сфері зайнятості, економічного зростання, інновацій та підприємництва ▪ Визначити інструменти та ресурси управління та фінансування для реалізації плану, включаючи пропозицію щодо моніторингу та оцінки його виконання
Способи	▪ Активізуйте секретаріат та робочі комітету ▪ Сприяйте обговоренню та затвердженню Загальними Зборами регіональної ради ПО результатів цієї дискусії, зосередившись на тому, як проводити неформальні та офіційні консультації з питань розроблення стратегії (використовуючи знання та досвід членів Ради). ▪ Залучайте та координуйте одночасне ведення діалогу на національному рівні та з компаніями / галузевими мережами ПТО у регіоні: організовувати інтерв'ю та необхідні робочі зустрічі та візити ▪ Визначте експертів-рецензентів на різних рівнях для підтвердження результатів та валідації фінального документу. ▪ Регулярно взаємодійте з основними ЗМІ під час реалізації ключових етапів процесу
Джерела	▪ Звіти ЄФО, Звіти з Туринського процесу. ▪ Офіційна національна та регіональна статистика (наприклад, аналіз ринку праці) ▪ Дослідження галузі та інші наявні опитування, звіти компаній. ▪ Законодавство про освіту та інші нормативні документи. ▪ Позиції соціальних партнерів та інших суб'єктів громадянського суспільства (звіти, заяви тощо).

1.4. Загальні принципи роботи регіональних рад ПО

- 1.4.1 Загальні принципи роботи регіональних рад ПО повинні бути визначені у Типовому положенні про регіональні ради ПО та повинні бути єдиними для всіх регіональних рад ПО в Україні.
- 1.4.2 Загальні принципи роботи регіональних рад ПО є відповідними орієнтирами, які скеровують діяльність регіональних рад ПО, впливають на характер прийнятих регіональними радами ПО рішень. Загальні принципи можуть мати два аспекти - організаційний та функціональний
- 1.4.3 Функціональними принципами роботи регіональних рад ПТО є: роль ПТО у регіональному соціально-економічному розвитку, рівень інновацій, що використовуються у сфері ПТО в області та рівень привабливості ПТО в області.
 - 1.4.3.1 Роль ПТО у регіональному соціально-економічному розвитку області може бути проілюстрована кількома показниками, такими як частина кваліфікованої робочої сили, яка бере участь в економічному розвитку області, частина випускників ПТО, які працюють на підприємствах протягом 3 років після закінчення навчання, частина студентів ПТНЗ, які беруть участь у різних формах навчання на робочому місці на підприємствах області (включаючи дуальну).
 - 1.4.3.2 Рівень інновацій можна оцінити за такими показниками, як дата виробництва обладнання, що використовується в установах професійно-технічної освіти, кількість інноваційних рішень, вигаданих студентами та випускниками ПТНЗ, які використовуються бізнесом регіону.
 - 1.4.3.3 Привабливість ПТО на регіональному рівні може бути проілюстрована кількістю випускників загальноосвітніх шкіл, які вступають до професійно-технічних навчальних закладів регіону.
- 1.4.4 До загальних принципів роботи регіональних рад ПТО в організаційній площині можна віднести активну участь членів, процесо-орієнтований підхід, постійне вдосконалення, прийняття рішень на основі фактичних даних та залучення зацікавлених сторін.
 - 1.4.4.1 Активна участь членів означає, що компетентні, уповноважені і зацікавлені члени регіональної ради з ПО мають важливе значення для підвищення здатності регіональної ради ПО створювати та забезпечувати якісні рішення. Для ефективного управління регіональною радою з ПО важливо залучати всіх її членів на всіх рівнях та поважати їх думку. Визнання, розширення повноважень і посилення компетенції сприяють залученню членів до процесів досягнення цілей регіональної ради з ПО.
 - 1.4.4.2 Процесо-орієнтований підхід у діяльності регіональної ради з ПО означає, що послідовні та передбачувані результати досягаються більш ефективно, коли вся діяльність регіональної ради ПО розуміється та керується як взаємопов'язані процеси, які функціонують як інтегрована система.
 - 1.4.4.3 Постійне покращення діяльності регіональної ради з ПО освіти має важливе значення для підтримки поточного рівня ефективності, реагування на зміни внутрішніх та зовнішніх умов та створення нових можливостей.
 - 1.4.4.4 Принцип прийняття регіональною радою ПО рішень на основі об'єктивних фактів та даних означає, що рішення, які базуються на аналізі та об'єктивній оцінці даних та інформації, більше сприяють досягненню бажаних результатів. Під час розроблення рішення необхідно користуватися кількома типами і джерелами вхідних даних, а також їх інтерпретацією, яка може бути суб'єктивною. Важливо розуміти причинно-наслідкові зв'язки та потенційно непередбачувані наслідки. Факти, докази та аналіз даних призводять до більшої об'єктивності та довіри до прийнятих рішень.

1.4.4.5 Залучення зацікавлених сторін означає, що зацікавлені сторони впливають на ефективність діяльності регіональної ради ПО. Успішною діяльністю регіональної ради ПО, швидше за все, буде тоді, коли Рада підтримуватиме ефективні і сталі відносини з усіма її членами, з метою оптимізації їх впливу на її діяльність.

1.4.6 Регіональні ради ПО можуть впроваджувати додаткові принципи діяльності щодо їх діяльності.

Приклад 2: Розробка набору принципів для реалізації політики щодо забезпечення якості з метою підтримки результато-орієнтованого підходу до роботи регіональних рад професійної освіти	
Мета	<i>Організувати прозорі та компетентні дискусії щодо розроблення та просування набору принципів забезпечення політики якості для підтримки результато-орієнтованого підходу у регіональних радах з професійної освіти.</i>
Завдання	▪ Розробити та подати Політику забезпечення якості регіональної ради ПО ▪ Розробити заохочувальну кампанію з боку регіональної ради ПО для зацікавлених сторін з метою презентації Політики забезпечення якості та принципів забезпечення її ефективності і підтримки ▪ Визначити ресурси, необхідні для розроблення та подання Політики забезпечення якості та принципів ефективності на регіональному рівні
Способи	▪ Активізуйте членів регіональних рад ПО, а також зовнішніх експертів для ідентифікації принципів ефективності у роботі регіональної ради ПО ▪ Організуйте обговорення (як внутрішні, так і зовнішні), щоб представити та обговорити можливі принципи забезпечення якості у діяльності регіональної Ради ПО; ▪ Залучити професійні НУО (наприклад, Асоціацію Якості України), щоб перевірити політику забезпечення якості та принципи її забезпечення
Джерела	▪ Звіти ЄФО, зокрема, звіт України за Туринським процесом 2016. ▪ Документи Європейської асоціації якості ▪ Галузеві дослідження та інші доступні звіти ▪ Матеріали ISO.

2. Склад регіональних рад професійної освіти

2.1 Президія: залучені зацікавлені сторони

2.1.1 У складі регіональної ради ПО доцільно утворити Президію, в якій братимуть участь представники усіх зацікавлених сторін, що формують склад регіональної ради ПО.

2.1.2 Президія Рада здійснює контроль за діяльністю регіональної ради ПО відповідно до їх основних напрямків діяльності та координує діяльність регіональних рад ПО у період між її засіданнями. Порядок формування Президії регіональної ради ПО, сфери повноважень та процедурні аспекти її діяльності мають бути визначені у Типовому Положенні регіональної ради ПО.

2.2 Принципи формування та квоти представництва

2.2.1 Президія повинна складатися щонайменше з одного повноважного представника від кожної зацікавленої сторони, яка бере участь у складі та діяльності регіональної ради ПО. Голова регіональної ради ПО освіти бере участь у роботі Президії регіональної ради ПО за посадою є Головою Президії.

2.3 Голова, заступник (и) Голови: обрання, функції, обов'язки та права

- 2.3.1 Голова та заступник (и) Голови відповідають за виконання своїх завдань та функцій.
- 2.3.2 Голова регіональної ради ПО є вищою посадовою особою Ради. Голова регіональної ради ПО обирається членами Ради строком на 2 (два) роки шляхом голосування з правом бути переобраним не більше одного разу. Голова регіональної ради ПО підзвітний Раді.
- 2.3.3 Не менш ніж за 1 (один) місяць до закінчення строку повноважень Голови регіональної ради ПО, Рада на своєму засіданні приймає рішення про кандидатуру Голови Ради на наступний термін.
- 2.3.4 Голова регіональної ради ПО:
 - 2.3.4.1 Представляє регіональну раду ПО перед третіми сторонами, включаючи державні органи, органи місцевого самоврядування, міжнародні організації тощо;
 - 2.3.4.2 Скликає засідання регіональної ради ПО, організовує підготовку матеріалів та пропозицій для розгляду Радою.
 - 2.3.4.3 Представляє регіональній раді ПО кандидатуру(и) заступника(ів) Голови;
 - 2.3.4.4 Скликає Загальні Збори і пленарні засідання регіональної ради з ПО;
 - 2.3.4.5 Призначає Голову Секретаріату регіональної ради ПО;
 - 2.3.4.6 Організовує роботу регіональної ради ПО, несе персональну відповідальність за виконання рішень Ради;
 - 2.3.4.7 представляє проект бюджету регіональної ради ПО для затвердження;
 - 2.3.4.8 Підписує рішення регіональної ради ПО.
- 2.3.5 Голова регіональної ради ПО має право передавати частину своїх повноважень одному з віце-президентів Ради;
- 2.3.6 Голова регіональної ради ПО має право приймати рішення щодо інших питань діяльності Ради, які не входять до її компетенції;
- 2.3.7 Заступник (и) Голови ради регіональної ради ПО координують свою роботу з Головою Ради з поточних питань Ради.
- 2.3.8 Заступник(и) Голови регіональної ради ПО призначаються Головою за пропозицією зацікавленої сторони, представники якої присутні в Раді. Кількість заступників Голови не повинна перевищувати кількість зацікавлених сторін, присутніх у Раді;
- 2.3.9 Голова регіональної ради ПО визначає розподіл обов'язків між заступниками;
- 2.3.10 Заступник (и) Голови регіональної ради ПО представляють Раду у всіх установах, підприємствах та організаціях, беручи до уваги вимоги, встановлені цим Керівництвом, у межах їх повноважень;
- 2.3.11 Заступник (и) Голови регіональної ради ПО має право звернутися до Голови Ради з проханням про скликання Ради у разі питань, які, на його/її думку, вимагають розгляду та прийняття рішень Радою. Заступник Голови має право передавати Голові Ради свої пропозиції та рекомендації щодо діяльності Ради.
- 2.3.12 За відсутності Голови регіональної Ради ПО у випадках ділових поїздок, хвороби, відпустки, а також у разі його дострокового виходу на пенсію його обов'язки виконують один з віце-президентів, призначених Радою. Це призначення можна зробити як на засіданні Ради, так і шляхом опитування учасників електронною поштою. У цьому випадку заступник Голови, який призначається Радою, має право виконувати всі дії від імені Ради в межах компетенції Голови Ради, визначених у Керівництві, на період, визначений Радою.

Приклад 3: Координування публікації відкритих рішень під керівництвом голови регіональної ради професійної освіти	
Мета	<i>Переконалися, що процес оприлюднення інформації про рішення, прийняті регіональною радою ПО, повинен бути прозорим та ефективним</i>
Завдання	- Розробити чіткі і прості правила поширення публічної інформації - Визначити відповідні і надійні шляхи поширення публічної інформації - Запровадити механізми для спостереження за реакцією на інформацію, що поширювалася
Способи	- Доручити секретаріату підготувати проект правил поширення офіційної інформації Ради - Попросити секретаріат зробити попередній вибір регіональних ЗМІ для поширення інформації - організувати особисту зустріч із вибраними ЗМІ, щоб проконсультуватися щодо методів та технічних питань щодо поширення рішень Ради
Джерела	- Звіт щодо ЗМІ, присутніх у регіоні - Web-ресурси

2.4 Члени регіональної ради ПО: делегування, вимоги до компетентності, відповідальність і права

- 2.4.1 Регіональна рада ПО складається, орієнтовно, з 25 членів, які в рівній мірі представляють принаймні 5 категорій зацікавлених сторін: обласну державну адміністрацію, обласну раду, заклади професійно-технічної освіти, роботодавців та профспілок.
- 2.4.2 У випадку необхідності представники закладів професійно-технічної освіти, роботодавців та профспілок призначаються відповідними асоціаціями, які об'єднують представників зазначених зацікавлених осіб на обласному рівні. Якщо не існує відповідної асоціації, яка представляє інтереси відповідної категорії зацікавлених сторін на обласному рівні, обласна адміністрація вживає необхідних заходів для того, щоб переконати представників відповідних зацікавлених сторін само організуватися з метою призначення своїх представників у регіональній раді ПО. Якщо на обласному рівні присутні декілька асоціацій, що представляють інтереси відповідних зацікавлених сторін, обласна адміністрація вживає необхідних заходів для того, щоб делегування представників від зацікавленої сторони до складу регіональної ради ПО відбувалося шляхом узгодженої позиції таких асоціацій.
- 2.4.3 Зацікавлені сторони та їх асоціації несуть повну відповідальність за призначення своїх представників до складу регіональної ради ПО.
- 2.4.4 Члени регіональної ради ПО призначаються на строк 3 роки з правом повторного призначення ще раз.
- 2.4.5 Члени регіональної ради ПО здійснюють свої функції на безоплатній основі.
- 2.4.6 Під час відбору представників до складу регіональної ради ПО, зацікавлені сторони та їх асоціації можуть встановлюватися вимоги до професійної компетенції своїх представників. Загальними вимогами до професійної компетенції членів регіональної ради ПО можуть бути: професійний досвід у розвитку ПТО, науковий ступінь в галузі освіти, педагогічний досвід, участь у національних та міжнародних проектах, спрямованих на розвиток ПТО тощо. Зацікавлені сторони можуть встановлювати власні вимоги до своїх представників у регіональній раді з питань ПО.
- 2.4.7 Зацікавлені сторони несуть повну відповідальність за внутрішні процедури, пов'язані з відбором та призначенням своїх представників до складу регіональної ради ПО. Процедури повинні бути чіткими та прозорими. За заявою Ради

зацікавлена сторона повинна пред'явити вимоги до профілю компетентності свого представника (якщо такі є) та повідомити про процедури їх відбору та призначення.

2.4.8 Член регіональної ради ПО зобов'язаний:

- 2.4.8.1 виконувати рішення Ради та Президії Ради;
- 2.4.8.2 забезпечувати, відповідно до положень цього Керівництва, повною мірою та своєчасно виконання взятих обов'язків;
- 2.4.8.3 брати участь у роботі над виконання цілей і завдань Ради;
- 2.4.8.4 брати участь у діяльності та розвитку Ради, за необхідності надавати допомогу Раді.
- 2.4.8.5 брати участь у роботі органів, комісій та комітетів Ради.

2.4.9 Член регіональної ради ПО має право:

- 2.4.9.1 брати участь у всіх засіданнях, сесіях Ради;
- 2.4.9.2 мати повний доступ до інформації, яка є в розпорядженні Ради, необхідної для виконання своїх обов'язків;
- 2.4.9.3 подавати заяви, інші форми звернень до Ради, її керівних органів, органів влади області;
- 2.4.9.4 представити на засіданнях Ради позицію зацікавленої сторони, яка призначила його до складу Ради;
- 2.4.9.5 вийти зі складу регіональної ради ПО відповідно до процедур, встановлених зацікавленою стороною, яка призначила її/його, та положень цього Керівництва.

Приклад 4: Довідка щодо компетентностей, якими повинні володіти члени регіональної ради професійної освіти для виконання представницької ролі та ролі, пов'язаної з формулюванням стратегії розвитку	
Представницькі	▪ брати участь у діяльності відповідної зацікавленої сторони більше 3 років ▪ досвід участі у розвитку ПТО з боку зацікавленої сторони (наприклад, участь у спільних проектах);
Вироблення рішень	▪ Розуміти основні інтереси зацікавленої сторони у розвитку ПТО регіону та представляти їх ▪ глибоке розуміння проблеми розвитку сфери ПТО в регіоні ▪ Досвід підготовки політичних документів ▪ Глибоке знання тенденцій та розвитку сфери ПТО на регіональному, національному та європейському рівнях

2.5 Типи комітетів /комісій: назва, склад, функції, основні завдання

- 2.5.1 Регіональна рада ПО має право створювати робочі органи - робочі групи та комітети. Правила діяльності комітетів, створених Радою, розробляються комітетами та приймаються Радою на своєму засіданні.
- 2.5.2 Комітети регіональної ради ПО створюються за рішенням Ради на її засіданні. Комітети є постійними робочими органами Ради. У складі регіональної ради ПО утворюються Комітет з формування регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів та Комітет з розвитку регіональної мережі професійно-технічної освіти.
- 2.5.3 Комітет з формування регіонального замовлення на навчання та підготовку кваліфікованих кадрів несе відповідальність за повний та багатосторонній аналіз даних, що є основою регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів

- робітників. Він також відповідає за розробку проектів пропозицій щодо пріоритетів підготовки кваліфікованих робітників, їх кількості за професіями та їх розподіл серед закладів професійно-технічної освіти регіону.
- 2.5.4 Комітет з розвитку регіональної мережі професійно-технічної освіти відповідає за аналіз ефективності функціонування мережі регіональних закладів ПТО. Він також має розробляти рекомендації щодо оптимізації регіональної мережі ПТО.
 - 2.5.5 За рішенням регіональної ради ПО у її складу можуть утворюватися й інші комітети.
 - 2.5.6 Члени комітетів регіональної ради є членами регіональної ради ПО. Рада приймає рішення щодо кількості членів, які утворюють комітет Ради, але мінімальна кількість членів комітету не повинна бути менше трьох.
 - 2.5.7 Комітети мають право запрошувати експертів, представників громадських організацій, органів місцевого самоврядування для участі у засіданнях комітетів.
 - 2.5.8 Регіональна рада ПО має право створювати робочі групи за принципом "ad hoc". Кількість, найменування та склад таких робочих груп визначається Радою.
 - 2.5.9 Комітети та робочі групи регіональної ради ПО можуть запрошувати експертів у різних з різних сфер професійної діяльності для проведення експертизи та консультацій.

2.6. Секретаріат: формування, структура, функції

- 2.6.1 Секретаріат регіональної ради ПО здійснює організаційну, фінансову, економічну, матеріальну, технічну, інформаційну та іншу підтримку діяльності Ради.
- 2.6.2 Правила процедури діяльності Секретаріату, його структура та штатний розклад затверджуються Радою.
- 2.6.3 Секретаріат регіональної ради ПО очолює Керівник.
- 2.6.4 Керівник Секретаріату регіональної ради ПО призначається обласною державною адміністрацією / головою ради на три роки з правом повторного призначення.

Керівник Секретаріату регіональної ради ПО:

- 2.6.4.1 скликає засідання регіональної ради ПО, її комітетів та робочих груп на вимогу Голови, заступника Голови (у разі, якщо Голова не може виконувати свої обов'язки, передбачені у цьому Керівництві), голів комітетів та робочих груп.
 - 2.6.4.2 організовує та здійснює контроль за виконанням секретаріатом регіональної ради ПО законодавства України та рішень Ради;
 - 2.6.4.3 наймає і звільняє з роботи у порядку, передбаченому трудовим законодавством, працівників Секретаріату регіональної ради ПО, приймає рішення щодо їх кар'єрного зростання, вживає дисциплінарні заходи;
 - 2.6.4.4 видає накази співробітникам секретаріату регіональної ради ПО з питань, що належать до її компетенції;
 - 2.6.4.5 виконує інші функції, пов'язані з забезпеченням діяльності Секретаріату регіональної ради ПО.
- 2.6.5 Завданнями Секретаріату регіональної ради ПО є:
- 2.6.5.1 організація роботи регіональної ради ПО відповідно до положень законодавства
 - 2.6.5.2 інформаційно-довідкова підтримка діяльності Голови, заступника (-ів) Голови та членів регіональної ради ПО;
 - 2.6.5.3 забезпечення підготовки та проведення зборів регіональної ради ПО;
 - 2.6.5.4 Організація ведення обліку та архівація документації регіональної ради ПО у відповідності до встановлених правил
 - 2.6.5.5 Технічне забезпечення діяльності регіональної ради ПО;

2.6.5.6 Здійснення договірної роботи з здійснення експертизи та консультацій.

2.6.5.7 Реалізація інших завдань, передбачених положеннями Секретаріату.

Приклад 5: Публікація технічного завдання (ТЗ) з метою залучення експертів для підтримки діяльності регіональних рад професійної освіти	
Завдання	<i>Сформулювати, узгодити / затвердити та опублікувати технічні завдання з метою пошуку зовнішніх експертів для підтримки діяльності регіональної ради ПО</i>
Процес	▪ усвідомити необхідність пошуку експертів для підтримки діяльності регіональних рад ПО ▪ ініціювати розроблення технічного завдання (ТЗ), створити робочу групу ▪ Обговорити перший проект ТЗ, розроблений робочою групою Ради ▪ Попросити членів ради внести зміни / пропозиції до проекту ТЗ ▪ Обговорити пропозиції / правки, внесені членами Ради ▪ Узгодити остаточний варіант ТЗ ▪ Схвалити ТЗ рішенням Ради ▪ Опублікувати ТЗ в регіональних та національних (при необхідності) засобах масової інформації

3. Повноваження регіональних рад професійної освіти

3.1 Регіональна рада ПО має наступні повноваження:

- 3.1.1 Розроблювати пропозиції щодо формування регіонального замовлення на навчання та підготовку кваліфікованих робітників на підставі прогнозу потреби кваліфікованих робітничих кадрів на регіональному рівні;
- 3.1.2 Погоджувати проект рішення місцевої влади щодо впровадження професійно-освітньої політики в контексті реалізації політики навчання впродовж життя у відповідній області;
- 3.1.3 Формулювати проекти рішень для уповноважених органів щодо здійснення освітньої політики відповідної області, зокрема щодо зміни мережі професійно-технічних навчальних закладів, кількості їх фінансування, напрямків та обсягів підготовки кадрів персонал у ВНЗ;
- 3.1.4 Аналізувати та оптимізувати зміст професійної підготовки відповідно до потреб регіонального та міжрегіонального ринків праці, сприяти співпраці установ професійно-технічної освіти з підприємствами регіону;
- 3.1.5 Формувати освітнє середовище для молодих та дорослих людей, шляхом проведення кампанії активної професійної орієнтації на регіональному рівні, використовуючи такі засоби, як медіа, конкурси професійної майстерності, механізми переходу від сфери ПТО до вищої освіти тощо;
- 3.1.6 Визначати потреби дорослих людей (категорія "45+") у необхідних для успішного працевлаштування знаннях та навичках та забезпечити пропагандистську кампанію серед закладів ПТО, неурядових організацій та громад для участі в механізмах навчання впродовж життя на регіональному та міжрегіональному рівнях;
- 3.1.7 Сприяти інноваційним рішенням щодо навчання та професійної підготовки у професійно-технічних навчальних закладах, поєднавши їх із популяризацією практик навчання на робочому місці, дуальну форму навчання тощо;
- 3.1.8 Координувати діяльність регіональної мережі ПТО та зацікавлених сторін, спрямовану на її розвиток;
- 3.1.9 Розробляти пропозиції щодо надання фінансової підтримки професійно-технічним навчальним закладам, сприяти пошуку, залученню інвесторів та

- реалізації міжнародних проектів, залученню інших позабюджетних джерел для розвитку професійної освіти, формування ринку праці;
- 3.1.10 Заохочувати різні механізми співпраці "заклад ПТО - працівник" для впровадження інноваційних рішень, що надходять від закладів ПТО та роботодавців;
 - 3.1.11 розробляти пропозиції щодо реформування та вдосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників;
 - 3.1.12 Організовувати проведення різних заходів з обміну та поширення досвіду, зокрема, семінари, тренінги, інші заходи для підтримки розвитку регіональної мережі ПТО та стимулювання можливостей її установ для сприяння розвитку професійно-технічної освіти в області;
 - 3.1.13 Брати участь у національних та міжнародних мережах та проектах співпраці шляхом залучення професійно-технічних навчальних закладів, їх об'єднань, інших зацікавлених сторін, які працюють на рівні обласного, районного рівнів.

3.2 Регіональна рада ПО має право реалізовувати інші повноваження за рішенням та згодою органів влади області

Приклад 6: ПРОПОЗИЦІЯ ЩОДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТУ СТОСОВНО ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ У РЕГІОНІ	
Мета	<i>Визначити, сформулювати та представити проект нормативно-правового акту щодо підвищення кваліфікації робочої сили у відповідному регіоні</i>
Завдання	▪ Визначити питання, що відносяться до організації якісного підвищення кваліфікації робочої сили у відповідному регіоні
Способи	▪ аналіз регіональних потреб у підготовці кваліфікованих робітників в регіоні; ▪ Створення широкої робочої групи, яка складатиметься не лише з членів регіональної ради ПО, а й від представників громадянського суспільства та експертного середовища ▪ Розробка проекту нормативного акту ▪ Широке обговорення проекту з усіма членами регіональної ради ПО ради та іншими представниками зацікавлених сторін
Джерела	▪ Існуючі проекти нормативних актів у подібній сфері ▪ Міжнародні приклади ▪ Звіти ЄФО, у т.ч. звіт за Туринським процесом ▪ галузеві дослідження та інші наявні опитування, звіти компаній ▪ Закон України «Про освіту» та інші нормативні документи

4. Управління системою професійної освіти та ринком праці у регіоні. Партнерства регіональних рад професійної освіти

- 4.1 Регіональна рада ПО працює у тісній співпраці з обласними, районними державними адміністраціями та представницькими органами. У деяких випадках Рада запрошує представників об'єднаних територіальних громад для консультацій.
- 4.2 Регіональна рада ПО приймає рішення, а потім направляє їх зацікавленим сторонам, зокрема обласним, районним державним адміністраціям та представницьким органам.
- 4.3 З метою формулювання необхідних рекомендацій та вироблення рішень регіональна рада ПО може взаємодіяти з Міністерством освіти і науки, Міністерством економічного розвитку, Міністерством фінансів, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства та

- іншими органами влади. У разі необхідності взаємодії з зазначеними органами, регіональна рада ПО надсилає офіційний запит на отримання інформації.
- 4.4 Регіональна рада ПО може взаємодіяти з зацікавленими сторонами та їх представниками, які не входять до складу Ради. Зокрема, Рада може звертатись до закладів професійного навчання та їх асоціацій, роботодавців та їх асоціацій, галузевих рад, професійних громадських організацій та інших зацікавлених сторін, які працюють на регіональному (обласному, районному) рівнях.
- 4.5 Регіональна рада ПО має право встановлювати контакти та здійснювати різні форми співпраці з регіональними радами ПО інших областей.
- 4.6 Регіональна рада ПО може ініціювати створення в регіоні (області) механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) між закладами професійно-технічної освіти, регіональними роботодавцями, місцевими органами влади та іншими суб'єктами громадянського суспільства, які складають структуру професійно-технічної освіти області відповідно до законодавства України. Регіональна рада ПО не повинна бути частиною угоди про ДПП
- 4.7 У разі звернення до регіональної ради ПО іноземних або українських інвесторів з метою залучення приватних коштів для розвитку та підтримки системи професійно-технічної освіти та її інституційного розвитку в регіоні, Рада надає інформаційну та організаційну підтримку для реалізації такої ініціативи.

Приклад 7: Пропозиція щодо угоди про співпрацю між регіональною радою професійної освіти та галузевими асоціаціями регіону	
Мета	Створити міжвідомчий зв'язок, спеціально орієнтований на співпрацю з галузевими асоціаціями
Завдання	- Отримати більш актуальні та оновлені дані про професії, необхідні в відповідних секторах регіону - Краще зрозуміти прогалини між освітніми програмами та потребами роботодавців сектору - Популяризувати форми навчання на робочому місці на підприємствах області
Способи	- Отримайте через Секретаріат інформацію про активні галузеві асоціації, присутні в регіоні - Визначте веб-ресурси, публікації, де представники галузевих асоціацій говорили про свої інтереси у кваліфікованому персоналі - Визначте пріоритетність потреб регіональної ради ПО у співпраці з регіональними асоціаціями бізнесу - Зрозумійте форму можливих угод із галузевими асоціаціями (меморандум, угода) та розробіть проект угоди між регіональною радою та галузевою асоціацією - Складіть перелік найбільш потужних галузевих об'єднань області - Організуйте зустріч з представниками окремих галузевих асоціацій для обговорення можливої співпраці - Запропонуйте учасникам зустрічі угоду та попросіть її прокоментувати протягом певного періоду - Зберіть поправки та коментарі, підготуйте остаточний проект до підписання - Підпишіть документ - Організуйте прес-конференцію після підписання документу
Джерела	- Веб-ресурси галузевих регіональних асоціацій, інші медіа ресурси - Проекти угод

5. Майно та кошти регіональної ради ПО

- 5.1 Фінансування діяльності регіональної ради ПО здійснюється за рахунок коштів бюджету (обласного та державного), грантів, наданих з метою підвищення якості системи ПТО в регіоні, інших джерел, не заборонених законом.
- 5.2 Обсяг асигнувань з обласного та державного бюджетів на утримання регіональної ради ПО, включаючи суму видатків на оплату праці працівників Секретаріату, встановлюється щороку відповідною обласною радою та Верховною Радою України окремими рядком під час прийняття державного та обласних бюджетів на відповідний рік.
- 5.3. З метою забезпечення діяльності регіональної ради ПО, передбаченої цим Керівництвом та відповідно до законодавства, їй можуть бути передані права на оперативне управління будинками, спорудами, приміщеннями, обладнанням, комп'ютерною технікою та іншим обладнанням, транспортними засобами, засобами зв'язку, а також іншими майном.
- 5.4 Майно, що належить регіональній раді ПО, не може бути відчуженим, арештованим, перерахованим до статутного капіталу господарських організацій. Таке майно не може піддаватися діям, які можуть призвести до його відчуження.
- 5.5 Регіональна рада ПО підпадає під дію законодавства України з питань публічних закупівель.
- 5.6 Фінансова дисципліна регіональної ради ПО є предметом внутрішнього та зовнішнього аудиту.

Приклад 8: Розроблення акту для представлення фінансових показників, пов'язаних з діяльністю регіональних рад професійної освіти	
Мета	Виконати частину загальної звітності регіональної ради ПО найбільш адекватно та прозоро
Завдання	- Проаналізувати фінансову дисципліну регіональної ради ПО - Визначити сильні та слабкі аспекти фінансової діяльності регіональної ради ПО та її секретаріату - Проаналізувати особисту участь членів Ради, уповноважених здійснювати управління фінансовими ресурсами Ради
Способи	- Дайте доручення Секретаріату регіональної ради ПО вибрати, зібрати та підготувати необхідні документи для аналізу - Створіть спеціальний внутрішній робочий орган для аналізу фінансових документів, зібраних і представлених Секретаріатом - Організуйте робоче середовище для роботи такого органу - Організуйте інтерв'ю з відповідними членами Ради, співробітниками Секретаріату для отримання необхідної інформації - Підготуйте проект документу, який відображає результати роботи робочого органу з аналізу фінансової дисципліни Ради - Організуйте внутрішнє обговорення документу в рамках регіональної ради ПО - Внесіть зміни та виправлення для отримання остаточного проекту документу, який відображає результати роботи робочого органу з аналізу фінансової дисципліни Ради - Затвердіть документ у порядку, передбаченому Статутом регіональної ради ПО - Представте документ зацікавленим сторонам та відповідним органам влади
Джерела	- Фінансові дані - Угоди та меморандуми про наміри - Акти законодавства України - Нормативні акти обласної державної адміністрації та обласного представницького органу

6. Належне управління регіональною радою ПО: принципи поведінки та правила процедури

- 6.1. Застосування принципів належного управління регіональними радами ПО означає, що в повсякденній роботі Раді слід використовувати принципи, наведені нижче.
- 6.2. Найбільш відповідними меті і характеру діяльності регіональних рад ПО принципами належного управління можуть бути ⁷: відповідність, ефективність, субсидіарність та пропорційність, прозорість та підзвітність.
- 6.2.1. Відповідність - це реагування всіма діями та рішеннями регіональної ради ПО, її членів потребам економіки, суспільства та учнів. Цей принцип демонструється коли:
- Економічна роль ПТО підтримується, наприклад, результатами прогнозування / співставлення потреб у навичках, поєднуючи це з навчальними програмами, сформованими на компетентнісному підході;
 - Роль соціальної справедливості ПТО забезпечується, наприклад коли відкривається доступ до навчання та акредитації для більш широких груп або поширюючи практики подовженого професійного навчання;
 - Інноваційна роль ПТО забезпечується, наприклад, через впровадження навичок сталого розвитку або навичок підприємництва та /або ключових компетенцій;
 - Рішення та політичні документи, прийняті регіональними радами ПО, відповідають потребам учнів та ринку праці, наприклад впроваджуючи більшу гнучкість, поєднуючи формальні та неформальні сектори та реалізуючи підходи, що базуються на конкретних результатах.
- 6.2.2. Ефективність означає своєчасне формування і прийняття відповідних політичних документів у сфері ПО, що базуються на основі чітких цілей, забезпечення якості, навчання на основі досвіду та очікуваних результатів. Цей принцип демонструється коли:
- Регулярні відгуки показують, що існуючі системи управління на регіональному рівні підтримують забезпечення ПТО та впровадження реформ як на регіональному, так і на національному рівнях;
 - Підтримуються досягнення цілей регіонального розвитку та низки інших регіональних політик;
 - Цілі формулюються у відповідь на спільні проблеми та виявлені прогалини в області регіональної політики;
 - Механізми забезпечення якості працюють або розвиваються, допомагають поліпшити якість рішень, прийнятих регіональними радами з ПО;
 - Процедури регіонального розвитку мережі ПТО визнані ефективними, оскільки вони забезпечують гарне співвідношення ціни та якості.
- 6.2.3. Субсидіарність і пропорційність означають, що рішення регіональної ради ПО щодо мережі закладів ПТО в області приймаються на найбільш відповідному рівні, щоб підтримувати ефективність у формуванні і реалізації політики професійно-технічної освіти. Цей принцип демонструється коли:
- Рішення приймаються на найбільш відповідному для оптимізації впровадження політики ПТО в області;
 - Ролі та відповідальність зацікавлених сторін не конфліктують і не залишають прогалин у процесі вироблення політики.
- 6.2.4. Прозорість означає, що регіональні ради РО повинні документувати свою політику, процеси та діяльність у спосіб, який доступний та зрозумілий співробітникам та відповідним зацікавленим сторонам. Цей принцип демонструється коли:

⁷ Good multilevel governance for vocational education and training, European Training Foundation, 2013
[https://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/5C0302B17E20986CC1257C0B0049E331/\\$file/Multilevel%20governance%20x%20VET.pdf](https://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/5C0302B17E20986CC1257C0B0049E331/$file/Multilevel%20governance%20x%20VET.pdf)

- Формування, впровадження та перевірка порядку денного регіональної політики у сфері професійної підготовки - це відкриті для залучення визначених зацікавлених сторін процеси;
 - Політичний діалог координується та підтримується відповідною документацією, звітами, керівними принципами тощо;
 - Інформаційні системи управління та інші дані відповідають потребам зацікавлених сторін;
 - Система ведення обліку точно та повністю реєструє діяльність регіональної ради ПО.
 - Система ведення обліку є внутрішньо структурованою відповідально до визначених у законодавстві вимог.
- 6.2.5. Підзвітність означає, що ролі, функції та обов'язки як регіональної ради ПО, так і її членів чітко визначені, а практичні аспекти її діяльності відповідають стандартам. Цей принцип демонструється коли:
- практика регулювання ПТО відповідає стандартам, нормам і процедурам, і їх узгоджують різні зацікавлені сторони;
 - обов'язки, ролі та функції чітко визначені та враховують результати, очікувані користувачами та зацікавленими сторонами;
 - особи, що приймають рішення, оцінюють і поважають позиції та рекомендації різних зацікавлених сторін.

Приклад 9: Повідомлення стосовно процесу громадських консультацій під керівництвом регіональних рад професійної освіти та у співпраці з іншими зацікавленими сторонами	
Мета	<i>Підвищити обізнаність регіональної громади, зацікавлених сторін та органів влади щодо результатів процесу громадських консультацій</i>
Завдання	▪ Продемонструвати регіональній громаді та зацікавленим сторонам те, яким чином регіональна рада ПО надає консультації щодо розвитку ПТО в регіоні ▪ Продемонструвати рівень однаковості регіональної ради ПО у поданні та інтерпретації результатів консультацій з громадськістю
Способи	Доручити Секретаріату: ➤ визначити найбільш відповідний статистичний центр на регіональному рівні для підтримки процесу консультацій з громадськістю відповідними статистичними даними; ➤ провести підготовчу роботу серед членів ради щодо питань та проблем, які слід підняти як на громадських консультаціях, так і в статистичних дослідженнях; ➤ знайти зовнішнього експерта / експерта для перевірки результатів статистичного дослідження та проведення консультацій з громадськістю; ▪ провести дослідження, одержати та обговорити з іншими учасниками дослідження результати та їх інтерпретацію; ▪ підготувати короткий брифінг щодо результатів дослідження; ▪ організувати і провести брифінги для а) зацікавлених сторін, б) регіональних органів влади та в) регіональних ЗМІ (всі три варіанти можуть бути відокремлені один від одного).
Джерела	▪ Звіти ЄФО, включаючи звіт по Туринському процесу 2016; ▪ Офіційні загальнодержавні та регіональні статистичні дані; ▪ Галузеві дослідження та інші наявні опитування, звіти компаній (і т. п.).

6.3. Проведення засідань, Загальні Збори

- 6.3.1 Існує два типи засідань регіональної ради ПО – Загальні збори та пленарні засідання.
- 6.3.2 Загальні збори регіональної ради ПО скликається один раз на рік Головою регіональної ради ПО або заступником Голови, який/яка замінює Голову у передбачених цим Керівництвом випадках.
- 6.3.3 Загальні збори регіональної ради ПО:
- 6.3.3.1 Приймають рішення про включення нових членів, контролює процедури їх призначення;
 - 6.3.3.2 Обирають Голову регіональної ради ПО;
 - 6.3.3.3 Заслуховують звіти Голови регіональної ради ПО;
 - 6.3.3.4 Приймають рішення про зміну мережі закладів освіти, суми їх фінансування, напрямків та обсягів підготовки кадрів у професійно-технічних навчальних закладах області;
 - 6.3.3.5 Затверджують правила діяльності комітетів і робочих груп регіональної ради ПО;
 - 6.3.3.6 Обговорюють та приймають пріоритети діяльності регіональної ради ПО на рік.
- 6.3.4 Загальні збори є правомочними, коли на засіданні присутні принаймні 2/3 від загальної кількості членів регіональної ради з ПО.
- 6.3.5 Рішення Загальних зборів приймаються простою більшістю голосів членів, що беруть участь у засіданні. У разі рівного розподілу голосів голос Голови Ради є вирішальним.
- 6.3.6 У період між Загальними зборами регіональна рада ПО може скликати пленарні засідання. Пленарні засідання скликаються щонайменше два рази на рік за ініціативою Голови регіональної ради ПО або заступника Голови, який/яка замінює Голову у визначених цим Керівництвом випадках.
- 6.3.7 Пленарні засідання можуть бути присвячені важливим аспектам діяльності регіональної ради ПО, які Рада прийме належним чином.

Приклад 10: Основні інгредієнти для укладання та узгодження річного звіту про діяльність регіональних рад професійної освіти	
Мета	<i>Започаткувати стратегічне планування, спрямоване на аналіз діяльності регіональної ради ПО протягом року</i>
Завдання	▪ Розуміти роль та місце регіональної ради ПО у процесах розроблення та прийняття рішень на регіональному рівні ▪ Вимірити ефективність діяльності регіональної ради ПО ▪ Аналіз фінансової стабільності регіональної ради ПО та формулювання пропозицій
Способи	▪ Доручити Секретаріату: ➢ зібрати та визначати пріоритетність програмних документів, рішень, прийнятих регіональною радою ПО ➢ перевірити включення пропозицій та / або рішень регіональної ради ПО до програмних документів органів місцевого самоврядування (з кількісної точки зору) ▪ Підготувати проект доповіді, поділитися ним з відповідними зацікавленими сторонами та зібрати поправки, коментарі; ▪ Доповнити початковий проект зауваженнями та висновками респондентів та завершити підготовку проекту звіту; ▪ Сприяти обговоренню на Загальних зборах Ради і затвердити щорічний звіт регіональної ради ПО.
Джерела	▪ Документи регіональної ради ПО за відповідний період; ▪ Документи та рішення, прийняті обласною державною адміністрацією та представницьким органом у сфері ПТО ▪ Зовнішні думки та коментарі щодо рішень, прийнятих регіональними радами

6.4 Внутрішня комунікація та політика розповсюдження інформації

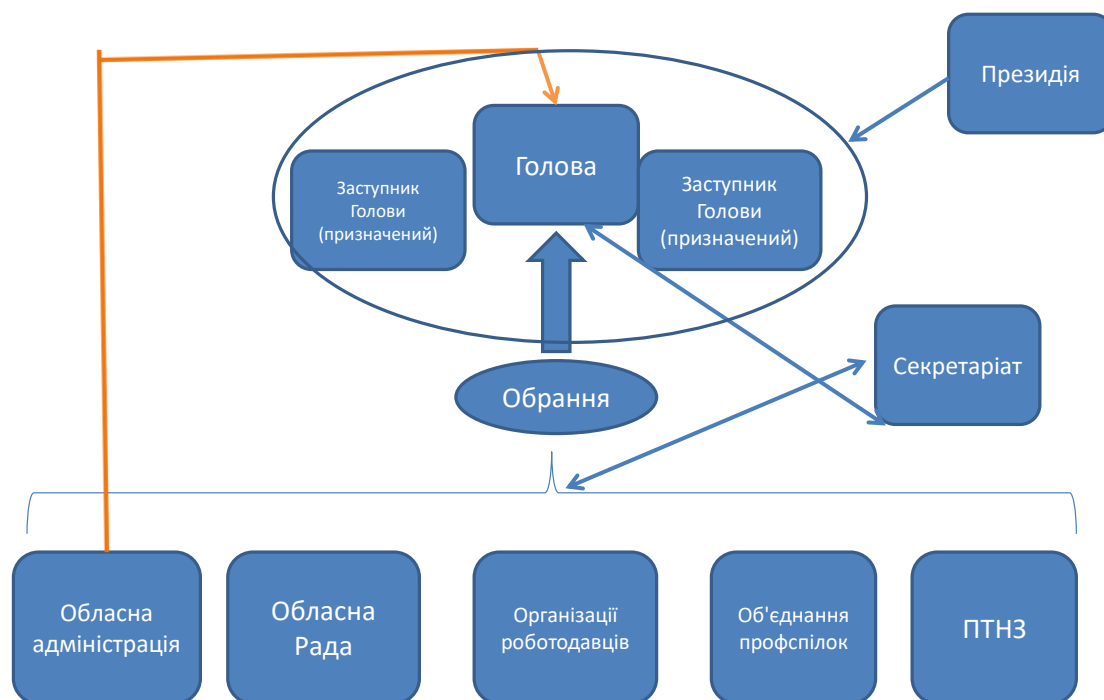
- 6.4.1 Регіональна рада ПО може мати свою внутрішню політику комунікації, яка повинна складатися з: а) своєчасного та повного інформування всіх членів та відповідних зацікавлених сторін про проекти рішень, які має прийняти Рада, і б) гарантувати всім членам право висловити свою думку щодо підготовлених проектів рішень, які має прийняти Рада, і щоб такі думки були повідомлені всім членам Ради.
- 6.4.2 Регіональна рада ПО може мати свою політику поширення інформації, яка повинна чітко описувати види інформації, які слід розповсюджувати, отримувачів цієї інформації та умови їх поширення.

Приклад 11: Перелік основних питань стосовно створення відкритої бази документів та ресурсів регіональної ради професійної освіти	
Мета	Визначити, обговорити, представити та прийняти перелік основних питань для регіональної ради ПО
Завдання	- Проаналізуйте проблеми, які регіональна рада ПО розглянула протягом відповідного її функціонування - Ознайомтеся з тими документами, які були представлені, обговорені та прийняті регіональними радами ПО протягом відповідного періоду їх функціонування - Розробіть концепцію обговорення та подання основних питань у діяльності регіональної ради ПО для звіту
Способи	- Доручити Секретаріату, робочим органам Ради, щоб висвітлити основні питання своєї діяльності протягом певного періоду часу - Проведіть порівняльний аналіз переліку пріоритетів регіонального розвитку, кількістю студентів у регіональній системі професійно-технічної освіти та іншими відповідними критеріями ефективності
Джерела	- Загальнодержавна та обласна статистика; - Програмні документи обласної адміністрації; - галузеві дослідження та інші наявні опитування, звіти компаній (і т. п.); - нормативні документи загальнодержавного і обласного значення; - Звіти ЄФО, зокрема, звіт за Туринським процесом.

Додаток до Частини 1

Регіональна рада професійної освіти – пропозиція орієнтовної організаційної схеми.

Структура регіональної ради ПО

ЧАСТИНА II - ПОЛІТИКИ ТА ПРАКТИКИ У КРАЇНАХ-ЧЛЕНАХ ЄС ТА КРАЇНАХ-ПАРТНЕРАХ ЄФО

1. Вступ

У цій частині Рекомендацій описано досвід деяких країн (а саме Казахстану, Франції, Італії, Словаччини) щодо роботи регіональних рад професійної освіти і навчання. Вибір цих чотирьох країн був зумовлений такими критеріями:

- одна з вибраних країн повинна входити до СНД та мати добре розвинену економіку;
- одна країна повинна межувати з Україною;
- серед обраних країн повинні бути інші країни-члени ЄС та країни Західної Європи;
- наявність та доступність інформації про вибрані країни (тобто, наявність інформації мовою, яку розуміє автор цього документа).

Представлена інформація про регіональні ради ПОН відповідає таким критеріям:⁸

- є актуальною для українського контексту;
- походить з країни, що характеризується децентралізованою політикою у сфері ПОН;
- походить з країни, у якій необхідність розвитку потенціалу регіональних зацікавлених осіб усвідомлюється хоча б побічно;
- інформацію подано чітко і стисло;
- відповідає структурі Частини 1 Рекомендацій, завдяки чому її можна легко зіставити з відповідною інформацією, наведеною у Частині 1.

Інформація охоплює такі аспекти щодо регіональних рад ПОН:

- основні нормативно-правові положення, що впорядковують діяльність регіональних рад ПОН:
 - характер, місія та сфера повноважень регіональних рад ПОН;
 - бюджет;
- склад регіональних рад ПОН:
 - члени;
 - радники та інші види членів: призначення членів, кваліфікаційні вимоги, обов'язки та права;
 - типи комітетів або комісій: назви, склад, функції, основні напрямки діяльності;
 - Секретаріат.
- система управління ПОН та ринком праці – партнерства регіональних рад ПОН;
- ефективне управління регіональними радами ПОН – принципи та регламент роботи:
 - застосування принципів ефективного управління – політика прозорості, підзвітності та недопущення корупції;
 - типи рішень та способи їх прийняття;
- критичні аспекти та проблемні питання.

У випадках відсутності врегульованих норм, правил або інформації щодо якогось питання, у тексті Рекомендацій вживається позначка «х».

Після загального опису окремих аспектів регіональних рад ПОН наводяться приклади їх структури та застосовних норм. Висновки та рекомендації для України, що наведені

⁽⁸⁾ Базується на такому матеріалі: ЄФО, Міністерство освіти і науки України (2017) Децентралізація професійно-технічної освіти в Україні: Поштовх до дій, Зелена книга для спрямування обговорень щодо реформ та здібностей, необхідних для побудови досконалої та привабливої системи професійної освіти в Україні.

наприкінці цього документа, мають на меті стимулювати дискусію щодо регіональних рад професійної освіти і навчання в Україні та сприяти укладенню Рекомендацій.

Застереження щодо термінології

У різних країнах використовуються відмінні назви для позначення професійної освіти і навчання. У цьому документі, незалежно від офіційної термінології країни, досвід якої описується, вживаються терміни «ПОН» або «професійна освіта і навчання» (замість, наприклад, «професійно-технічної освіти» в Казахстані). Назви державних установ та документів у цьому матеріалі подано у перекладі. У розділі «Використані джерела» назви усіх установ та документів наводяться мовою оригіналу.

У зв'язку з тим, що назви законів та установ певної країни наводяться у розділах, що присвячені саме відповідній країні, назва країни у перекладі назв закону чи установи випускається (наприклад, «Державна програма з питань...», замість «Державна програма Республіки Казахстан з питань...»). Для стислості, замість терміну «регіональна рада професійної освіти і навчання» часто використовується слово «ради». Термін «рада регіону» вживається на позначення адміністративного органу регіону, а не «регіональної ради ПОН».

2. Міжнародні практики у сфері політики ПОН. Огляди країн

У наведених нижче стислих оглядах описано характерні риси регіональних рад ПОН у чотирьох вибраних країнах ЄС та країнах-партнерах ЄФО.

Казахстан

Регіональна рада професійної освіти і навчання відповідає за широке коло завдань – від аналізу потреб ринку праці, до надання допомоги учням та випускникам системи ПОН у пошуку місць для проходження практики чи працевлаштування. Раду очолює голова адміністрації регіону. Кількість членів не регулюється, але не менше однієї третини з них є представниками виробництва. Департамент ПОН при адміністрації регіону забезпечує підтримку ради в її адміністративній роботі.

Рада бере участь у затвердженні освітніх стандартів професійної освіти і навчання. Регіональна рада ПОН не має повноважень приймати рішення. Проблемою вважається недостатньо конкретний характер політики країни у сфері ПОН, у зв'язку з чим повноваження ради є доволі загальними.

Франція

У процесі децентралізації системи професійної освіти і навчання було створено два типи регіональних рад: (i) Регіональний комітет з питань зайнятості, професійної освіти й орієнтації (РКЗПОО); та (ii) Спільний міжпрофесійний комітет з питань зайнятості та навчання. З точки зору соціального партнерства та політики у сфері ПОН більш важливим органом є РКЗПОО. РКЗПОО має сильну діагностичну, консультативну та дорадчу роль. Функціонування ради регулюється відповідним положенням.

В ради немає бюджету, проте вона має доступ до людських та адміністративних ресурсів організацій, працівники яких представлені у її складі. Законом передбачені детальні положення щодо складу ради. Рада може створювати комісії з питань, що потребують дослідження чи вимагають особливої уваги. Від ради очікується, що вона тісно співпрацюватиме з іншими державними агенціями.

Італія

Регіональна рада професійної освіти і навчання є одним з трьох консультативних органів у регіоні ⁽⁹⁾. Її повноваження охоплюють широкий спектр завдань – від координації планування політик у сфері ПОН, до їх оцінювання. Рада може створювати постійні або тимчасові комісії. Рада не має власного бюджету, але її члени мають право на добову компенсацію від ради регіону. Рада оприлюднює протоколи своїх засідань та консультацій для громадськості. Однак, існують занепокоєння щодо прозорості роботи регіональних рад ПОН. Регіональну раду ПОН можна вважати ледь не підрозділом ради регіону, через що вона є великою мірою залежною від останньої.

Словаччина

Регіональна рада професійної освіти і навчання відіграє ключову роль у прогнозуванні навчальних потреб та затвердженні навчальних програм і кількості учнів, що приймаються для навчання. Представники роботодавців, що входять до регіональної ради ПОН, присутні на випускних екзаменах учнів системи професійної освіти і навчання. Таким чином, організації роботодавців беруть участь у присудженні професійних кваліфікацій. Від регіональної ради ПОН очікується, що у своєму плануванні вона використовуватиме висновки та рекомендації Державної інспекції навчальних закладів. Одним з проблемних питань є недостатня надійність даних, що надаються представниками роботодавців.

3. Вибрані аспекти практик регіональних рад ПОН країн-членів ЄС та країн-партнерів ЄФО у сфері політики в галузі ПОН

Подана у таблицях інформація ґрунтується на кабінетному дослідженні документів, пов'язаних із регіональними радами ПОН у Казахстані, Франції, Італії та Словаччині. Обсяги наявної інформації щодо певних аспектів істотно різняться від країни до країни. Автори намагалися подавати інформацію про країни приблизно з однаковою глибиною.

Таблиця 1. Основні регулятивні норми, що впорядковують діяльність регіональних рад ПОН

Таблиця 1.1. Правовий статус

Казахстан	Згідно з Державною програмою розвитку професійно-технічної освіти на 2008–2012 роки, регіональні ради ПОН вважаються одним з кількох механізмів забезпечення співпраці у сфері професійної освіти і навчання.
Франція	Існує два типи регіональних рад ПОН: • Регіональний комітет з питань зайнятості, професійної освіти й орієнтації (РКЗПОО); та • Спільний міжпрофесійний регіональний комітет з питань зайнятості та навчання. Ці два типи регіональних комітетів були впроваджені із прийняттям у 2014 році Закону «Про професійне навчання, зайнятість та суспільну демократію». Цим законом відповідальність за організацію та фінансування професійної освіти і навчання було покладено на регіони.¹⁰
Італія	Законом «Про професійне навчання» № 845/78 від 15 березня 1997 року було впроваджено Тристоронню регіональну комісію (далі – ТРК), наявність якої є обов'язковою. В кожному регіоні ТРК створюються на підставі регіонального законодавства. ТРК є одним з трьох консультативних органів у регіоні.
Словаччина	Існує вісім регіональних рад ПОН. Вони складають єдиний елемент координаційного та дорадчого механізму у сфері професійної освіти і навчання.

⁽⁹⁾ У використаних джерелах не уточнюються назви двох інших органів.

⁽¹⁰⁾ У нашому документі наводиться інформація лише про Регіональний комітет з питань зайнятості, професійної освіти й орієнтації, тому що саме він є аналогом регіональних рад ПОН інших країн, про які йдеться у цьому документі.

Ради були впроваджені Законом «Про освіту» 2008 року. Голова самоврядного регіону робить регіональну раду ПОН своїм дорадчим органом та затверджує її статут.

Таблиця 1.2. ХАРАКТЕР, МІСІЯ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ РАД ПОН

Казахстан	Існує 16 регіональних рад професійної освіти і навчання. Їхньою загальною метою є забезпечувати пропозицію кваліфікованих кадрів для регіонального ринку праці. Ця діяльність передбачає: • здійснення аналізу потреб регіонального ринку праці; та • забезпечення підтримки випускникам регіональних закладів ПОН у пошуку місць для проходження практики та працевлаштування. Основними завданнями регіональних рад ПОН є: • забезпечення участі роботодавців в управлінні системою ПОН на регіональному рівні; • участь у розроблені професійних стандартів; • координація зусиль із забезпечення регіональної пропозиції підготовлених кадрів; • формування пропозицій щодо регіональних досліджень за професіями; • надання рекомендацій Національній раді ПОН; • проведення заходів у сфері навчання впродовж життя для безробітних. Державна програма розвитку освіти і науки у 2016–2019 рр. передбачає посилення роботи регіональних рад ПОН. Майже 50 % стандартів офіційно ухвалюються роботодавцями через посередництво регіональних рад професійної освіти і навчання.
Франція	РКЗПОО: • Виконує функцію діагностування, вивчаючи, відстежуючи та оцінюючи політики для забезпечення координації між політичними зацікавленими сторонами, що задіяні у сфері професійної освіти та зайнятості, а також для забезпечення узгодженості програм професійної освіти у регіоні; • На основі затвердженої на державному рівні методології складає щорічні звіти про заходи, що вживаються у сфері зайнятості, професійного навчання та орієнтації. Використання методології, що затверджена на державному рівні, дає можливість консолідувати дані на національному рівні та здійснювати порівняння між регіонами; • Висловлює свою думку щодо різних прийнятих правил та домовленостей, що існують у регіоні і стосуються координації у сфері зайнятості, професійного навчання й орієнтації, програм державних послуг у сфері ПОН у регіоні, регіональної політики у сфері ПОН, а також стандартів якості для органів, що беруть участь у державних послугах з професійної орієнтації на регіональному рівні. Таким чином, повноваження РКЗПОО мають як виконавчий, так і консультативний характер. Говорячи більш конкретно, може йтися про залучення ТРК до аспектів, пов'язаних з аналізом потреб, складанням багаторічних програм, фінансуванню навчання, професійною орієнтацією, контролем якості. Методи роботи РКЗПОО та його органів (офісу, комісій та інших) закріплені в його внутрішніх правилах і регламенті. Це дає можливість пристосовувати роботу РКЗПОО до потреб регіонів та можливостей його членів.
Італія	Повноваження ТРК визначені у відповідному регіональному законодавстві у сфері професійного навчання. У більшості випадків, ТРК відповідає за: • координацію планування політики у сфері ПОН та зайнятості; • винесення пропозицій щодо співпраці між державними та приватними партнерами та узгодження політик у сфері зайнятості та навчання;

- відстеження виконання та оцінювання регіональних політик у сфері навчання та зайнятості;
- надання консультацій з питань регіональних політик у сфері освіти, професійного навчання та зайнятості, а також щодо їх реалізації.

Говорячи більш конкретно, може йтися про залучення ТРК до аспектів, пов'язаних з професійним навчанням на регіональному рівні, системою учнівства, навчанням для шукачів роботи, підвищенням кваліфікації, аналізом потреб, багаторічним плануванням, нормативною базою, фінансуванням навчанням, його якістю.

ТРК працює на підставі своїх внутрішніх правил та регламенту. ТРК може створювати постійні або тимчасові підкомітети.

Словаччина	Ради відповідають за ключові елементи управління у сфері ПОН.
	• Вони відіграють важливу роль у прогнозуванні та здійсненні аналізу потреб у кваліфікованих кадрах на ринку праці, а також впливу цих потреб на навчання у системі ПОН, зокрема що стосується необхідної кількості місць для навчання за програмами професійної освіти і навчання. • Від імені відповідного самоврядного регіону вони розробляють річну стратегію регіональної ПОН; • Ради впливають на пропозицію освітніх послуг у закладах ПОН з метою покращення збалансованості ринку праці; • Вони беруть участь у розробленні навчальних планів; • Вони представляють роботодавців на випускних іспитах і, таким чином, впливають на присудження професійних кваліфікацій; • Вони можуть давати рекомендації щодо відкриття або закриття закладу ПОН; • Вони допомагають у підготовці наставників на підприємствах, які працюють з учнями, що проходять практику.

Таблиця 1.3. Фінансування регіональних рад ПОН

Казахстан	х
Франція	РКЗПОО не має власного бюджету, а його члени не отримують компенсації. Однак, держава та рада регіону «опосередковано» фінансують витрати, понесені у ході роботи комітету, надаючи свої ресурси для різних видів діяльності РКЗПОО, включаючи підготовку нарад.
Італія	ТРК не має власного бюджету. Значна частина його роботи виконується секретарем. Його члени мають право на добову компенсацію, що виділяється радою регіону.
Словаччина	х

Таблиця 2. Склад регіональних рад ПОН

Таблиця 2.1. Члени

Казахстан	Згідно з Державною програмою розвитку освіти до 2020 року, регіональна рада ПОН сприяє розвитку соціального партнерства на регіональному рівні. До складу ради входять такі члени:
	• голова акімату (регіонального органу виконавчої влади), який очолює регіональну раду ПОН; • інші представники акімату; • представники закладів професійної освіти і навчання; • представники великих підприємств; • представники організацій роботодавців.

Не менше однієї третини членів рад представляють виробництво.

Франція

До складу РКЗПОО входять такі члени:

- двоє співголов (префект регіону та голова ради регіону);
- два віце-президенти (один представник від галузевих об'єднань, один представник від профспілок);
- генеральний директор Децентралізованої служби Міністерства, що відповідає за професійне навчання;
- ректор Академії (Міністерства національної освіти);
- регіональний директор Міністерства сільського господарства;
- регіональний директор Міністерства, відповідального за молодь, спорт та соціальну згуртованість;
- ще один представник призначається префектурою регіону;
- шість осіб призначаються головою ради регіону;
- шестеро представників галузевих об'єднань;
- шестеро представників профспілок;
- троє представників Торгово-промислової палати, Палати професій та ремесл, Палати сільського господарства (по одному від кожної).

Крім того, є члени без права голосу:

- 6–9 осіб від органів зайнятості, закладів ПОН та інших дотичних установ.

Італія

До складу типового ТРК входять такі члени:

- голова (наприклад, міністр регіону, відповідальний за напрямок професійного навчання, або голова комісії з питань професійного навчання при раді регіону);
- шестеро представників галузевих об'єднань;
- шестеро представників від працівників найважливіших секторів економіки регіону.

В залежності від регіону, у складі ТРК також можуть бути представлені такі організації:

- регіональна рада з питань рівності між чоловіками та жінками;
- об'єднання, що працюють у сфері соціальної та професійної інтеграції осіб з інвалідністю.

Ці організації можуть бути представлені у ТРК на постійній основі або лише на окремих нарадах. Іноді вони мають лише консультативну функцію без права брати участь у голосуваннях. Для окремих завдань можуть залучатися індивідуальні експерти. Зазвичай, ТРК налічує від 8 до 12 членів.

Словаччина

Члени ради призначаються з числа представників установ, що відповідають за координацію професійної освіти і навчання в цілях ринку праці, а саме:

- самоврядного регіону;
- окружного офісу з адміністративного центру самоврядного регіону;
- місцевого органу з питань праці, соціальних справ та сім'ї з адміністративного центру регіону;
- регіональних палат професійних організацій та організацій роботодавців, а також роботодавців, що роблять внесок у розвиток зайнятості регіону;
- представників працівників;
- засновників середніх шкіл самоврядного регіону.

Таблиця 2.2. Радники та інші види членів. Призначення членів, кваліфікаційні вимоги, обов'язки та права

Казахстан	х
Франція	х
Італія	Представники галузевих об'єднань та профспілок призначаються їхніми організаціями.

Таблиця 2.3. Типи комітетів або комісій. Назви, склад, функції, основні напрямки діяльності

Казахстан	х
Франція	РКЗПОО має у своєму розпорядженні спеціалізовані комісії, що займаються конкретними питаннями, на кшталт оцінювання закладів ПОН, розвитку компетентностей у закладах ПОН, якості закладів ПОН. Ці комісії займаються дослідженнями та іншою діяльністю, що передуює прийняттю рішень.
Італія	х
Словаччина	х

Таблиця 2.4. СЕКРЕТАРІАТ (ФОРМУВАННЯ, СТРУКТУРА, ФУНКЦІЇ)

Казахстан	Секретарська допомога забезпечується головою департаменту ПОН при акімати.
Франція	РКЗПОО має офіс, який відповідає за підготовку його нарад та слідкує за роботою комісій. У складі офісу, як і у самому РКЗПОО, представлено чотири сторони. РКЗПОО призначає постійного секретаря. Секретар надається членами комісії або Агентством з питань спостереження, стимулювання, інформації та професіоналізації діячів у сфері зайнятості та навчання. РКЗПОО має право мати Секретаріат, який складається з: • представників держави та регіону; • регіональних представників профспілок та професійних організацій роботодавців, що представлені на національному та міжпрофесійному рівні. Функції секретаріату докладно визначені у спеціальному розпорядженні.
Італія	Як правило, є постійний секретар, який, зазвичай, є директором служби професійної освіти при раді регіону.
Словаччина	х

Таблиця 3. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПОН ТА РИНКОМ ПРАЦІ. ПАРТНЕРСТВА РЕГІОНАЛЬНИХ РАД ПОН

Казахстан	Регіональна рада ПОН співпрацює з іншими установами (департаментом ПОН регіону, галузевими радами, державними органами національного рівня) з питань забезпечення якості ПОН. Один з проблемних аспектів такої співпраці полягає у тому, що вона може призвести до розбіжностей у зв'язку з різним тлумаченням якості. Державна програма розвитку освіти і науки на 2016–2019 рр. передбачає посилення співробітництва між національною радою, регіональними та галузевими радами у питаннях розвитку ПОН. У Східно-Казахстанській області регіональна рада професійної освіти і навчання бере участь у формуванні політики розвитку людських ресурсів.
------------------	--

РКЗПОО користується методичними рекомендаціями свого партнера на національному рівні – Національного комітету з питань зайнятості, професійної освіти та орієнтації.

Представництво РКЗПОО у Національному комітеті забезпечується через ради регіонів.

РКЗПОО та регіональна рада з питань економіки, соціальних питань та охорони довкілля обмінюються інформацією про свою діяльність. У більшій частині регіонів члени РКЗПОО також ж членами зазначеної ради.

Франція

Президент ради регіону (як голова РКЗПОО) та представник держави у регіоні підписують разом з агентством з питань зайнятості, регіональними представниками місцевих місій з питань професійної та соціальної інтеграції молоді та органами, що спеціалізуються на професійній інтеграції осіб з інвалідністю, багаторічну координаційну угоду щодо зайнятості, професійної орієнтації і навчання. Угода містить положення, які стосуються таких питань:

- координованої мобілізації інструментів політики у сферах зайнятості та професійного навчання держави та регіону з урахуванням місцевих обставин та національної політики у сфері зайнятості;
- настанови щодо публічних заходів у регіоні;
- заходів регіональної державної служби з питань професійного навчання;
- способів оцінки вжитих заходів.

Італія	х
Словаччина	Від регіональної ради ПОН очікується, що вона використовуватиме висновки Державної інспекції навчальних закладів.

Таблиця 4. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ РАД ПОН – ПРИНЦИПИ ТА РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ

Таблиця 4.1. Застосування принципів належного управління. Політика ПРОЗОРОСТІ, ПІДЗВІТНОСТІ ТА НЕДОПУЩЕННЯ КОРУПЦІЇ

Казахстан	х
Франція	х
Італія	Протоколи засідань та консультацій доступні на веб-сайті ради регіону. У деяких випадках внутрішній регламент РТК передбачає можливість виключення членів, які пропускають засідання без поважних причин.
Словаччина	х

Таблиця 4.2. Типи та СПОСОБИ ВИНЕСЕННЯ РІШЕНЬ

Казахстан	Регіональні ради ПОН не мають повноважень приймати рішення.
Франція	х
Італія	Рішення приймаються голосуванням (простою більшістю голосів).
Словаччина	х

Таблиця 5. КРИТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.

Казахстан	Існує занепокоєння, що загальна політика у сфері ПОН не є достатньо конкретизованою, через що сфери відповідальності різних сторін, що задіяні у системі професійної освіти і навчання, визначені не дуже чітко. Це стосується і регіональних рад ПОН.
Франція	Ефективність РКЗПОО залежить від низки чинників: • Префект та президент ради регіону – політичні фігури. Відповідно, ефективність РКЗПОО залежить від їх політичної волі та ставлення; • Внутрішніх правил та регламенту РКЗПОО, а також визначення чіткої сфери відповідальності задіяних сторін; • Складу та рівня ініціативності Секретаріату.
Італія	• ТРК діє у складному інституційному контексті, який характеризується недостатньо чітко визначеними правами та обов'язками зацікавлених сторін; • ТРК здаються підрозділами рад регіонів. Тому вплив соціальних партнерів (роботодавців та працівників) є обмеженим; • Здається, що між ТРК та іншими учасниками консультацій на регіональному рівні немає справжнього зв'язку, так само і на рівні держави та провінцій; • Більша частина інформації про результати роботи ТРК не публікується у відкритому доступі, і ТРК не мають засобів для повідомлення інформації (наприклад, веб-сайтів); • Інформація, що оприлюднюється (наприклад, протоколи засідань), має обмежену цінність, адже не дозволяє робити висновки про роботу та дебати, що передували проведенню засідання.
Словаччина	• Якість внесків роботодавців у роботу над стратегіями у сфері ПОН (що є ключовим завданням ради) великою мірою залежить від якості їхніх даних. Проблема відсутності відповідних даних та недостатньо розвинених можливостей для проведення досліджень є очевидною і підтверджується неспроможністю роботодавців надати обґрунтовані та актуальні «плани потреб ринку праці». • Існує занепокоєність щодо ефективності співпраці в середині ради, що почасти призводить до слабкого зв'язку між політиками та дослідженнями (наприклад, через брак можливостей та експертних знань, необхідних для проведення досліджень). • Моделі прогнозування та техніки проведення опитувань не використовуються ефективно через брак даних, ноу-хау та фінансування.

4. Основні результати роботи регіональних рад ПОН

Сукупні повноваження регіональних рад професійної освіти і навчання у чотирьох вибраних країнах зводяться до таких функцій:

- діагностична та аналітична функція,
- дорадча та консультативна функція,
- виконавча функція.

В межах кожної функції рада видає декілька результатів своєї роботи. У наведеній нижче таблиці зазначені усі результати роботи, які явно чи опосередковано впливають з повноважень регіональних рад ПОН у чотирьох країнах. Результати, що пов'язані з виконанням більше ніж однієї функції, наводяться у стовпці функції, що є для цього результату основною.

Таблиця 6. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ РЕГІОНАЛЬНИХ РАД ПОН		
Діагностичні та аналітичні функції	Дорадчі та консультативні функції	Виконавча функція
- Оцінка політик у сфері ПОН та зайнятості; - Висновки щодо тенденцій розвитку політик у сфері ПОН та зайнятості; - Висновки щодо стандартів якості; - Аналіз потреб; - Прогнози потреб у професійних уміннях/кваліфікованих кадрах; - Аналіз потреб у професійних уміннях/кваліфікованих кадрах;	- Рекомендації для Національної ради; - Пропозиції щодо регіональних досліджень у сфері ПОН; - Рекомендації щодо відкриття або закриття закладів ПОН; - Надання рекомендацій щодо пропозиції (підготовки) кваліфікованих кадрів; - Надання рекомендацій щодо узгодженості програм ПОН.	- Співробітництво між соціальними партнерами; - Впровадження процесу децентралізації; - Проведення заходів у сфері навчання впродовж життя; - Допомога у підготовці наставників на підприємствах; - Участь у розробленні професійних стандартів; - Участь у розробленні навчальних програм і планів; - Участь у формуванні узгодженої політики у сфері ПОН; - Участь у формуванні нормативно-правової бази.

5. Приклади структурної будови нормативних положень, що регулюють діяльність регіональних рад ПОН

5.1 Італія (регіон Калабрія)

Положення має таку структуру:

- Призначення та строк,
- Засідання;
- Кворум;
- Діяльність ради;
- Обговорення і голосування;
- Комісії та робочі групи;
- Секретаріат.

5.2 Франція (регіон Рона-Альпи)

Внутрішній регламент має таку структуру:

- Преамбула;
- Предмет Регламенту;
- Головування у раді;
 - Головування;
 - Віце-головування;
- Офіс;
 - Завдання;
 - Організація і операційна діяльність;
 - Запрошення експертів та інших діячів;

- Висловлення думок членів;
- Рада;
 - Функціонування;
 - Запрошення експертів та інших працівників;
 - Висловлення думок членів;
- Комісії та робочі групи;
 - Комісії;
 - Робочі групи;
- Постійний чотиристоронній секретаріат РКЗПОО;
- Прийняття та внесення змін до Внутрішнього регламенту.

5.3 Франція (Пеї-де-ла-Луар)

Внутрішній регламент Офісу РКЗПОО має таку структуру:

- Преамбула;
- Предмет;
- Головування;
 - Голова;
 - Віце-голова;
 - Управління Комітетом;
- Офіс;
 - Завдання;
 - Організація і функціонування;
 - Головування;
 - Періодичність засідань та порядок денний;
 - Засідання;
 - Постійний секретаріат;
 - Запрошення компетентних експертів та інших діячів;
 - Висловлення думок членів;
 - Кворум;
 - Методи;
 - Запит на надання письмового висновку;
- Затвердження та внесення змін до Правил внутрішнього розпорядку.

6. Висновки та рекомендації для України

Викладені далі висновки та спостереження базуються на інформації, що була одержана та вивчена в рамках підготовки викладеного вище огляду різних аспектів регіональних рад професійної освіти і навчання у Казахстані, Франції, Італії та Словаччині. Їх не можна однаковою мірою застосовувати до кожної з цих країн.

Рекомендації, зроблені на підставі цих висновків, мають узагальнений характер. Деякі рекомендації можуть виявитися для України більш актуальними за інші. Однак, усі з них варто враховувати для того, щоб уникнути основних недоліків у структурі юридичних положень та інших документів, що стосуються роботи регіональних рад ПОН в Україні. Термін «юридичні положення» використовується тут у загальному значенні і означає усі документи, що регулюють роботу регіональних рад ПОН, включаючи Рекомендації.

№	Висновок/спостереження	Рекомендації для України
---	------------------------	--------------------------

№	Висновок/спостереження	Рекомендації для України
1.	Регіональні ради ПОН – результат процесу децентралізації системи професійної освіти і навчання. Вони є одним з кількох засобів досягнення кращих результатів навчання . Вони не є самоціллю.	• Забезпечити належне розуміння того факту, що регіональна рада ПОН – результат адміністративного процесу, що був спричинений міркуваннями стосовно якості навчання. • Забезпечити, щоб регіональна рада ПОН сприймалася не лише як чергова установа чи адміністративна структура, а як орган, що відіграє ключову роль у системі ПОН.
2.	Регіональна рада ПОН - лише один з елементів у горизонтальній та вертикальній структурі . Її повноваження повинні узгоджуватися з повноваженнями інших складових цієї структури.	• Забезпечити широке усвідомлення того факту, що регіональна рада ПОН входить до горизонтальної та вертикальної структури разом з іншими радами. • Забезпечити належну узгодженість функцій ради з функціями інших рад, таких як національна рада ПОН та галузевої ради.
3.	Регіональна рада ПОН частково складається з членів інших структур . Часто їх очолює голова іншої адміністративної структури. З великою імовірністю, це впливатиме на їхню роботу.	• Забезпечити, щоб не було конфліктів інтересів. • Забезпечити, щоб такий вплив був позитивним, наприклад, щоб регіональна рада ПОН вигравала від професійного та ініціативного ставлення своїх членів, які, водночас, представляють й інші структури.
4.	Обов'язковість регіональних рад ПОН закріплюється у законі держави, створюються вони відповідним розпорядженням, а їх функціонування регулюється внутрішнім регламентом та положеннями, при чому останні пристосовуються до конкретних потреб регіону.	• Забезпечити належне узгодження юридичних положень, пов'язаних з регіональними радами ПОН; • Забезпечити, щоб законодавство, яке стосується функціонування регіональної ради ПОН, гарантувало мінімальні вимоги та стандарти для усіх рад; • Забезпечити, щоб законодавство передбачало достатню гнучкість з метою задоволення потреб регіональних ринків праці; • Забезпечити, щоб законодавство передбачало достатню гнучкість стосовно вимог до членів конкретної регіональної ради ПОН.
5.	Хоча регіональна рада ПОН має чимало завдань, що потребують спеціальних вмінь, уваги навчанню та розвитку потенціалу її членів майже не приділяється.	• Забезпечити, щоб юридичні положення передбачали навчання та розвиток потенціалу для членів регіональних рад ПОН; • Визначити потреби щодо навчання та розвитку потенціалу для членів регіональних рад ПОН ⁽¹¹⁾; • Створити можливості для навчання та забезпечити їх відповідність визначеним потребам.
6.	Ключовими функціями регіональних рад ПОН є обговорення та надання консультацій .	• Забезпечити, щоб юридичні положення належним чином відображали дорадчу та консультативну роль регіональних рад ПОН; • Забезпечити, щоб в юридичних положеннях було конкретизовано, у яких сферах регіональні ради ПОН мають дорадчу та консультативну функцію, та які результати роботи очікуються від виконання такої функції.

⁽¹¹⁾ Визначенню потреб у навчанні та розвитку потенціалу для членів регіональних рад ПОН потрібно приділити належну увагу, адже якість роботи ради залежить від професійної кваліфікації та ставлення її членів.

№	Висновок/спостереження	Рекомендації для України
7.	Регіональна рада ПОН часто не має власного бюджету , але натомість використовує адміністративні та людські ресурси організацій, працівники яких входять до її складу.	• Якщо регіональна рада ПОН не має бюджету, юридичні положення повинні гарантувати для неї доступ до адміністративних та людських ресурсів інших структур.
8.	Національне законодавство містить мало інформації про призначення, кваліфікаційні вимоги, обов'язки й права членів регіональних рад ПОН.	• Забезпечити, щоб юридичні положення (національного або регіонального рівня) визначали конкретні процедури призначення, кваліфікаційні вимоги, обов'язки та права членів регіональних рад ПОН.
9.	Ефективність роботи регіональних рад ПОН залежить від багатьох чинників.	• Забезпечити, щоб чинники, які впливають на ефективність роботи регіональних рад ПОН, були визначені; • Забезпечити, щоб регіональна рада ПОН отримувала користь від потенційно позитивних чинників впливу, що можуть впливати на її роботу; • Забезпечити обмеження впливу потенційно негативних чинників.
10.	Чітке визначення сфери повноважень регіональної ради ПОН є передумовою для її ефективної діяльності.	• Забезпечити конкретне і чітке визначення сфери повноважень регіональної ради ПОН; • Забезпечити, щоб регіональна рада ПОН не була переобтяжена через брак ресурсів та можливостей її членів; • Уникати довгого переліку завдань регіональної ради ПОН.
11.	Інформації про типи та способи винесення рішень регіональними радами ПОН бракує.	• Забезпечити, щоб юридичні положення містили конкретну та чітку інформацію про те, як повинні прийматися рішення.
12.	Інформація про співпрацю між регіональними радами ПОН та іншими органами, установами та структурами обмежена. Але така співпраця має місце на неофіційному рівні.	• Визначити потенційні напрямки співпраці з іншими органами, установами та структурами; • Оцінити потенціал кожного напрямку співпраці з точки зору утворення синергії; • Забезпечити, щоб юридичні положення включали відповідну інформацію про таку співпрацю.
13.	Інформація про типи комітетів або комісій , що повинні підтримувати діяльність регіональних рад ПОН та надавати їм експертні знання, обмежена.	• Забезпечити, щоб у юридичних положеннях були передбачені комітети та комісії та були визначені їхні ролі; • Забезпечити, щоб юридичні положення містили інформацію про вимоги до членів таких комітетів та комісій.
14.	Інформація стосовно ефективного управління регіональними радами ПОН обмежена, хоча прозорість, підзвітність та запобігання корупції є важливими аспектами їхньої роботи.	• Забезпечити, щоб юридичні положення містили конкретну інформацію про усі аспекти, пов'язані з ефективним управлінням регіональних рад ПОН.

№	Висновок/спостереження	Рекомендації для України
15.	Інформація про оцінювання роботи регіональних рад ПОН обмежена.	• Забезпечити, щоб критерії оцінювання роботи регіональних рад ПОН відповідали сфері її повноважень; • Забезпечити, щоб критерії були конкретними і підлягали вимірюванню; • Вирішити, через які проміжки часу повинно відбуватися таке оцінювання; • Забезпечити, щоб результати оцінювання використовувалися конструктивно з метою покращення роботи регіональної ради ПОН; • Забезпечити, щоб юридичні положення містили усю необхідну інформацію про таке оцінювання.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

Загальні

Álvarez-Galván José-Luis (2014) A skills beyond school review of Kazakhstan, OECD reviews of vocational education and training.

ETF (2013) Good multilevel governance for vocational education and training.

ETF (2017) Benchmarking des commissions régionales de la FP en Europe (поточний робочий документ, неопублікований).

ETF, Materials of the Torino Process Conference 2017 - Changing skills for a changing world, 7-8 June Turin, Italy (матеріали конференції з Туринського процесу 2017, онлайнний ресурс).

ETF, VET Governance partner country profiles (онлайнний ресурс).

Federighi, P (et all.) Regional governance and lifelong learning. Università di Firenze (2010).

Local Governance Association of South Australia: Introduction to local government handbook (2015)

The Municipal Councilor's guide. Ministry of Municipal affairs and Housing of Ontario –Canada- (2014)

Україна

ETF (2017) Momentum for Ukraine: Decentralising vocational education and training in Ukraine, Main outcomes and policy messages from the technical meeting and high level policy forum on 3-4 April 2017 in Kyiv (виклад основних результатів та думок технічної наради та політичного форуму високого рівня, що відбувся 3–4 квітня 2017 року в Києві).

ETF (2017) VET Governance ETF Partner country profile - Ukraine.

ЄФО та Міністерство освіти і науки України (2017) Децентралізація професійно-технічної освіти в Україні: Поштовх до дій, Зелена книга для спрямування обговорень щодо реформ та здібностей, необхідних для побудови досконалої та привабливої системи професійної освіти в Україні.

Казахстан

Государственная программа развития образования в Республике Казахстан до 2020 году (проект).

Государственная программа развития образования и науки Республики Казахстана на 2016-2019 годы.

Государственная программа развития технического и профессионального образования в Республике Казахстан на 2008-2012.

Министерство образования и науки Республики Казахстан (2013) Основные направления развития технического и профессионального образования Республики Казахстан.

ETF (2017) Torino Process 2016-2017 Kazakhstan.

GIZ, Support for vocational education and training in the Republic of Kazakhstan, Project description (онлайнний ресурс).

Kazenergy (2009) Профессионально-техническое образование: основные аспекты развития.

Nazarbayev University Graduate School of Education (2014) Разработка стратегических направлений реформирования образования Республики Казахстан на 2015-2020 гг., краткое изложение.

World Bank (2015) Technical & vocational education modernization, Implementation status & results report.

Франція

Bureau du CREFOP des Pays de la Loire (2014) Règlement intérieur.

Bureau du CREFOP en Rhône-Alpes (2015) Règlement intérieur.

CNEFOP (2016) Recommandations méthodologiques pour l'élaboration concertée des Contrats de Plan Régionaux de Développement de la Formation et de l'Orientation Professionnelles (CPRDFOP) 2016/2022.

Code du travail.

Comité régional de l'emploi, de la formation et de l'orientation professionnelles en Provence-Alpes-Côte-D'Azur (web-based resource).

Décret 2014-1055 du 16 septembre 2014.

Défi-Métiers (2016) La politique régionale de formation professionnelle (онлайновий ресурс).

LOI n° 2014-288 du 5 mars 2014 relative à la formation professionnelle, à l'emploi et à la démocratie sociale.

Ministère du travail, de l'emploi, de la formation professionnelle et du dialogue social (2014) Loi formation professionnelle, emploi et démocratie sociale, Dossier de presse.

Італія

ETF (2017) Benchmarking des commissions régionales de la FP en Europe (поточний робочий документ, неопублікований).

Regione Calabria (2001) Regolamento Commissione regionale Tripartita.

Словаччина

Act on public administration in education (закон про державне управління в освіті № 596/2003 зі змінами).

CEDEFOP (2014) Slovakia, VET in Europe - Country report.

CEDEFOP (2016) Vocational education and training in Slovakia.

EQAVET (2016) Report of Slovakia.

European Employment Policy Observatory (2015) Country fiches on skills governance in the Member States - Slovakia.

European Partnerships for Apprenticeships (2017) Country report Slovakia.

Ministry of Education, Science, Research and Sport (undated) Review of Slovak Legislation and VET Pilot Schemes.

Zákon č. 245/2008 Z. z. z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov [Закон № 245/2008 від 22 травня 2008 року «Про виховання та освіту (закон про освіту) та про внесення змін до деяких інших законів»].

Zákon č. 61/2015 Z. z. z 12. marca 2015 o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a

doplnení niektorých zákonov [Закон № 61/2015 від 12 березня 2015 року «Про професійну освіту і навчання та про внесення змін до деяких інших законів»].

ПРОЕКТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ